

V Bruseli 22. septembra 2022
(OR. en)

12711/22

**Medziinštitucionálny spis:
2022/0269(COD)**

**MI 679
COMPET 727
IA 142
CONSOM 230
POLCOM 123
ENFOCUSTOM 128
CODEC 1346**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	14. septembra 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 453 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 453 final.

Príloha: COM(2022) 453 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 9. 2022
COM(2022) 453 final

2022/0269 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie

(Text s významom pre EHP)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Medzinárodné spoločenstvo sa zaviazalo úplne odstrániť nútenú prácu do roku 2030 (cieľ OSN v oblasti udržateľného rozvoja č. 8.7)¹. Jej využívanie je však naďalej veľmi rozšírené. Medzinárodná organizácia práce (MOP) odhaduje celosvetový počet ľudí nachádzajúcich sa v podmienkach nútenej práce na 27,6 milióna².

EÚ v súlade so zmluvami EÚ podporuje dodržiavanie ľudských práv na celom svete vrátane napríklad súvisiacich pracovných práv ako súčasť svojho záväzku podporovať dôstojnú prácu. Boj proti nútenej práci a podpora noriem náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti sú v tejto súvislosti prioritami programu EÚ v oblasti ľudských práv.

Cieľom tohto návrhu je účinne zakázať uvádzanie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce vrátane nútenej detskej práce na trh EÚ, ako aj ich sprístupňovanie na ňom a vývoz takýchto výrobkov z EÚ. Zákaz sa vzťahuje na výrobky vyrobené na domácom trhu a dovážané výrobky. V návrhu, ktorý vychádza z medzinárodných noriem a dopĺňa existujúce horizontálne a odvetvové iniciatívy EÚ, najmä povinnosti podnikov týkajúce sa náležitej starostlivosti a vykazovania informácií v oblasti udržateľnosti, sa stanovuje zákaz opierajúci sa o spoľahlivý rámec presadzovania práva založený na riziku.

Iniciatívu prvýkrát oznámila predsedníčka von der Leyenová vo svojom prejave o stave Únie 15. septembra 2021³. Všeobecné prvky tohto návrhu boli stanovené 23. februára 2022 v oznámení Komisie o dôstojnej práci na celom svete⁴ a v návrhu Komisie na smernicu o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti⁵.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

V oznámení Komisie o dôstojnej práci na celom svete aj v návrhu Komisie na smernicu o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti sa uviedlo, že Komisia pripravuje novú legislatívnu iniciatívu, ktorou by sa účinne zakázalo uvádzanie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh EÚ, ako aj ich sprístupňovanie na ňom.

Dôsledky nútenej práce sú predmetom navrhovanej smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti. Konkrétne v prílohe navrhovanej smernice sa nútená práca uvádza ako porušenie práv a zákazov, ktoré sú súčasťou príslušných medzinárodných dohôd, ako je dohovor MOP č. 29 o nútenej práci, protokol z roku 2014 k dohovoru o nútenej práci a dohovor MOP č. 105 o zrušení nútenej práce.

¹ <https://www.unodc.org/roseap/en/sustainable-development-goals.html>.

² *The 2021 Global Estimates of Modern Slavery* (Globálne odhady moderného otroctva, rok 2021), https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipec/documents/publication/wcms_854733.pdf.

³ [Správa o stave Únie 2021 | Európska komisia \(europa.eu\)](https://europa.eu/europa/en/press-summaries/2021-09-15).

⁴ [Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru o dôstojnej práci na celom svete v záujme globálnej spravodlivej transformácie a udržateľnej obnovy, COM\(2022\) 66 final, 23. 2. 2022.](https://ec.europa.eu/economy_finance/press-summaries/2022-02-23)

⁵ [Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice \(EÚ\) 2019/1937, COM\(2022\) 71 final, 23. 2. 2022.](https://ec.europa.eu/economy_finance/press-summaries/2022-02-23)

Návrh Komisie na smernicu o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti sa zameriava na správanie podnikov a procesy náležitej starostlivosti pre spoločnosti patriace do jej rozsahu pôsobnosti a nestanovujú sa v ňom opatrenia osobitne zamerané na zabránenie uvádzaniu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh EÚ a ich sprístupňovaniu na ňom. Uvedený návrh sa zameriava na vytvorenie systému v rámci práva obchodných spoločností a správy a riadenia spoločností s cieľom riešiť porušovania ľudských práv a nešetrné správanie voči životnému prostrediu v rámci vlastných činností spoločností, v činnostiach ich dcérskych spoločností a v ich hodnotových reťazcoch. Od spoločností sa vyžaduje, aby v rámci svojich hodnotových reťazcov spolupracovali s obchodnými partnermi s cieľom napraviť porušenia. Odstúpenie od spolupráce zostáva krajným riešením v prípadoch, keď nepriaznivé vplyvy nemožno zmierniť. Hoci návrh zahŕňa sankcie v prípade neplnenia povinností náležitej starostlivosti, nevyžaduje sa v ňom od členských štátov ani od spoločností zákaz uvádzania akýchkoľvek výrobkov na trh ani ich sprístupňovanie na ňom.

V článku 5 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie⁶ sa výslovne zakazuje nútená práca. Tento zákaz je pevne zakotvený v súčasných právnych predpisoch EÚ a nadchádzajúcich legislatívnych iniciatívach a rieši sa aj v medzinárodných a európskych iniciatívach.

V júli 2021 Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť uverejnili usmernenie⁷ s cieľom pomôcť podnikom EÚ prijať vhodné opatrenia na riešenie rizika výskytu prípadov nútenej práce v ich činnostiach a dodávateľských reťazcoch, ktoré vychádza z medzinárodných noriem. Daný dokument slúžil ako prepojenie s právnymi predpismi zameranými na nútenú prácu. Tento návrh je v súlade s prístupom daného usmernenia, ktoré sa vezme do úvahy pri zameraní sa na konania hospodárskych subjektov.

Nútená práca je forma pracovného vykorisťovania, ktoré je trestné podľa smernice 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania⁸. Okrem toho sa uvedenou smernicou stanovuje zodpovednosť právnických osôb, ktorú sprevádzajú správne a trestné sankcie, za skutky vykorisťovania uvedené v danej smernici, ak boli v ich prospech spáchané akoukoľvek osobou, ktorá má rozhodujúce postavenie v rámci právnickej osoby, alebo ak bolo trestný čin možné spáchať z dôvodu nedostatočného dohľadu a kontroly. Týmto návrhom sa daná smernica doplní a neohrozia sa právomoci príslušných orgánov vrátane orgánov presadzovania práva prijímať opatrenia s ohľadom na údajné alebo potvrdené prípady trestných činov obchodovania s ľuďmi súvisiace s nútenou prácou a pracovným vykorisťovaním.

Smernicou o sankciách voči zamestnávateľom⁹ sa zakazuje zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov, vrátane obetí obchodovania s ľuďmi. Uvedená smernica sa takisto doplní týmto návrhom.

Pretrvávajúca existencia nútenej práce poukazuje na potrebu dodatočných opatrení zameraných aj na výroby, aby sa zabránilo uvádzaniu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh a ich sprístupňovaniu na ňom.

⁶ Charta základných práv Európskej únie (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391).

⁷ [Usmernenie o náležitej starostlivosti pre podniky EÚ s cieľom riešiť riziko nútenej práce v ich činnostiach a dodávateľských reťazcoch.](#)

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV (Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, s. 1).

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov (Ú. v. EÚ L 168, 30.6.2009, s. 24).

- **Súladi s ostatnými politikami EÚ**

Akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024¹⁰ zahŕňa ako prioritu zo strany EÚ a členských štátov podporu úplného odstránenia nútenej práce a uplatňovanie medzinárodných noriem týkajúcich sa zodpovedného obchodného správania, ako sú hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a usmernenia Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) pre nadnárodné podniky a náležitú starostlivosť¹¹. Tento návrh je v súlade s prioritami daného akčného plánu. Návrh dopĺňa aj stratégiu EÚ v oblasti práv dieťaťa¹², ktorá v súlade s článkom 32 Charty základných práv Európskej únie zaväzuje EÚ k nulovej tolerancii voči detskej práci a k zabezpečovaniu toho, aby sa prípady detskej práce nevyskytovali v dodávateľských reťazcoch spoločností EÚ.

Tento návrh nemá vplyv na uplatňovanie iných požiadaviek týkajúcich sa ľudských práv. Návrh takisto doplní regulačné prostredie EÚ, ktoré momentálne nezahŕňa zákaz uvádzania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh EÚ a ich sprístupňovania na ňom. Medzinárodná spolupráca s orgánmi krajín mimo EÚ sa uskutoční štruktúrovaným spôsobom ako súčasť existujúcich štruktúr dialógov, ako sú napríklad dialógy o ľudských právach s tretími krajinami, alebo v prípade potreby osobitných štruktúr, ktoré sa vytvoria *ad hoc*. Vysoký predstaviteľ vo svojej funkcii podpredsedu Komisie zabezpečí konzistentnosť s jednotlivými oblasťami vonkajšej činnosti v rámci Komisie.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Tento návrh je založený na článkoch 114 a 207 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

V článku 114 ZFEÚ sa stanovuje, že Európsky parlament a Rada majú prijať opatrenia na aproximáciu ustanovení zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré smerujú k vytváraniu a fungovaniu vnútorného trhu.

Cieľom tohto nariadenia je vyhnúť sa prekážkam voľného pohybu tovaru a odstrániť narušenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu, ktoré by boli výsledkom rozdielov vo vnútroštátnych zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach týkajúcich sa uvádzania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh EÚ a ich sprístupňovania na ňom.

Čoraz väčšia pozornosť sa venuje pretrvávaniu problému nútenej práce a potrebe zabrániť sprístupňovaniu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce. Niekoľko parlamentov a vlád členských štátov oznámilo potrebu prijatia právnych predpisov na zabezpečenie toho, aby sa výrobky vyrobené s využitím nútenej práce nedostali na ich trhy. Na základe toho existuje konkrétne riziko, že členské štáty prijímajú vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa zakáže uvádzanie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na ich územie a ich sprístupňovanie na ňom. Je pravdepodobné, že také právne predpisy sa budú líšiť. Takéto odlišnosti budú pravdepodobne viesť k snahám o obchádzanie, čo by ovplyvnilo pohyb tovaru na vnútornom trhu. Z toho vyplýva, že odlišnosti v právnych predpisoch členských štátov, pokiaľ ide o uvádzanie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na vnútroštátne trhy členských

¹⁰ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_2020-2024.pdf.

¹¹ Zoznam odvetvových usmerňovacích dokumentov sa nachádza na adrese <http://mneguidelines.oecd.org/sectors/>.

¹² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Stratégia EÚ v oblasti práv dieťaťa, COM(2021) 142 final, 24. 3. 2021.

štátov a ich sprístupňovanie na nich, so sebou prinášajú riziko vytvárania narušení na vnútornom trhu, ako aj neodôvodnených prekážok pre voľný pohyb tovaru.

Podľa článku 207 ZFEÚ musí spoločná obchodná politika vychádzať z jednotných zásad, napr. s ohľadom na politiku vývozu. Keďže tento návrh bude mať priame a okamžité účinky na obchod v podobe zákazu vývozu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce a zákazu vstupu výrobkov, ktoré boli preukázateľne vyrobené s využitím nútenej práce, na trh EÚ, právnym základom by mal byť článok 207.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vykonávanie tohto návrhu, najmä vyšetrovaní a rozhodnutí v súvislosti so zákazom výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, bude patriť do právomoci vnútroštátnych orgánov členských štátov. Colné orgány budú konať, primárne na základe rozhodnutí vydaných príslušnými orgánmi členských štátov, na vonkajších hraniciach EÚ s cieľom identifikovať výrobky vyrobené s využitím nútenej práce a nedovoliť im vstúpiť na trh EÚ alebo ho opustiť. Je však pravdepodobné, že samotné právne predpisy členských štátov v danej oblasti nebudú postačujúce a efektívne, a ciele návrhu zároveň nemožno primerane dosiahnuť len na úrovni právnych predpisov členských štátov. Právne predpisy EÚ a koordinácia presadzovania práva sú potrebné z týchto dôvodov:

- fungovanie trhu EÚ si vyžaduje spoločné ustanovenia v tejto oblasti. Odlišnosti v právnych predpisoch členských štátov so sebou prinášajú riziko vytvárania narušení na vnútornom trhu a neodôvodnených prekážok pre voľný pohyb tovaru,
- úsilie v oblasti presadzovania práva musí byť jednotné v celej EÚ. Ak je presadzovanie právnych predpisov v niektorých častiach EÚ menej prísne, vytvoria sa slabé oblasti, čo môže ohroziť verejný záujem a môžu sa tak vytvoriť nespravodlivé obchodné podmienky,
- riziká súvisiace s nútenou prácou v hodnotových reťazcoch spoločností majú často cezhraničné účinky a zasahujú do niekoľkých členských štátov EÚ a/alebo krajín mimo EÚ. Zdôrazňuje sa tým potreba celounijného prístupu s právnou istotou a rovnakými podmienkami pre spoločnosti pôsobiace na celom vnútornom trhu aj mimo neho.

Návrh je preto **potrebný** na účely zaistenia **silného a jednotného presadzovania** právnych predpisov v tejto oblasti, predchádzania narušeniam fungovania vnútorného trhu, zachovania verejných záujmov chránených v tejto súvislosti a zaistenia rovnakých podmienok pre podniky usadené v rámci EÚ a mimo nej.

- **Proporcionalita**

Keďže tento návrh sa zameriava na výrobky vyrobené s využitím nútenej práce akéhokoľvek typu a pôvodu, do jeho rozsahu pôsobnosti by patrili všetky hospodárske subjekty, ktoré také výrobky uvádzajú na trh EÚ a sprístupňujú ich na ňom. Napriek tomu si bude efektívne presadzovanie vyžadovať, aby príslušné orgány zamerali svoje úsilie tam, kde sa riziká nútenej práce vyskytujú najviac a kde bude ich vplyv pravdepodobne najväčší. To znamená, že dôraz sa bude pravdepodobne klásť na väčšie hospodárske subjekty v počiatočných fázach hodnotového reťazca EÚ (napr. dovozcovia, výrobcovia, producenti alebo dodávatelia výrobkov).

V návrhu sa stanovuje spoločný súbor právomocí pre všetky príslušné orgány v členských štátoch, čo by malo pomôcť posilniť presadzovanie. Právomoci v oblasti presadzovania budú patriť členským štátom. Je možné, že niektoré členské štáty budú musieť prispôbiť svoje vnútroštátne procesné právne predpisy s cieľom zabezpečiť, aby ich orgány presadzovania mohli účinne využívať svoje právomoci v cezhraničnom kontexte na spoluprácu a riešenie situácií súvisiacich

s výrobkami nespĺňajúcimi predpisy v rámci EÚ. Zvolená úroveň harmonizácie je potrebná na zabezpečenie bezproblémovej spolupráce a výmeny dôkazov medzi príslušnými orgánmi.

Týmto návrhom sa zlepši spolupráca a súdržnosť v oblasti presadzovania práva, a to založením siete príslušných orgánov bez toho, aby sa pre orgány členských štátov vytvorila neprimeraná alebo nadmerná záťaž. Návrh preto nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie jeho cieľov.

- **Výber nástroja**

Na dosiahnutie cieľov účinného presadzovania a dodržiavania právnych predpisov je potrebné nariadenie. Smernicou by sa ciele nedosiahli, keďže po jej transpozícii môžu pretrvávajúť nezrovnalosti v rámci jurisdikcií, čo by ohrozilo harmonizované presadzovanie.

Komisia vydá usmernenia, aby poskytla podporu orgánom presadzovania práva členských štátov a spoločnostiam, pričom tieto usmernenia poskytnú všeobecné a podkladové informácie a poradenstvo o tom, ako tento návrh uplatňovať a dosiahnuť s ním súlad.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Konzultácia zahŕňala uverejnenie výzvy na predkladanie podkladov, cielenú konzultáciu a inú osvetovú činnosť a *ad hoc* spätnú väzbu. Cieľom konzultačnej stratégie bolo získať informácie od príslušných zainteresovaných strán z krajín EÚ aj z krajín mimo EÚ. Medzi hlavnými zainteresovanými stranami, s ktorými sa viedli konzultácie, boli:

- spoločnosti [vrátane mikropodnikov, malých a stredných podnikov ⁴¹ (MSP)] a ich zastupujúce organizácie a iní prevádzkovatelia v dodávateľských reťazcoch, ktorých môže ovplyvniť nútená práca,
- organizácie odborových zväzov,
- členské štáty EÚ a krajiny mimo EÚ,
- medzinárodné organizácie (najmä MOP a OECD),
- organizácie občianskej spoločnosti/mimovládne organizácie (MVO).

Cielená konzultácia sa konala od 19. mája 2022 do 23. júna 2022. Konzultácia vychádzala z informácií od príslušných orgánov členských štátov a zainteresovaných strán zo zasadnutí existujúcich platforiem a sietí. Plánovaná iniciatíva bola predstavená na 14-tich takýchto zasadnutiach vrátane zasadnutia európskej siete pre súlad výrobkov, dialógu GR pre obchod s občianskou spoločnosťou, skupiny expertov Komisie pre obchod a udržateľný rozvoj a zasadnutia na výmenu názorov s európskymi sociálnymi partnermi. Do cielennej konzultácie sa zapojili zástupcovia členských štátov a viac ako 450 iných zainteresovaných strán.

Vo všeobecnosti všetky zainteresované strany súhlasili, že nútená práca je komplexný problém a treba proti nej bojovať a skoncovať s ňou. Niektoré zainteresované strany však naznačili, že by sa to v rámci EÚ malo vykonať prostredníctvom vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov v oblasti trestného práva. Zástupcovia členských štátov aj ďalšie zainteresované strany zdôraznili, že plánovaný nástroj EÚ musí byť v súlade s pravidlami WTO a musí vychádzať z medzinárodných noriem, ako je vymedzenie MOP pre nútenú prácu. Všetky zainteresované strany spochybnili absenciu osobitného posúdenia vplyvu.

Väčšina zainteresovaných strán takisto zdôraznila, že nový nástroj by mal byť v súlade s návrhom smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a mal by s ním byť prepojený, pričom by ho však nemal duplikovať, najmä pokiaľ ide o vykonávanie a presadzovanie oboch nástrojov.

Mnohé zainteresované strany tvrdili, že by sa mal klásť väčší dôraz na proporionalitu, a naznačili, že by bolo potrebné vyhnúť sa dodatočnej záťaži na spoločnosti, najmä MSP. Zainteresované strany takisto požiadali o usmernenie, najmä pokiaľ ide o pomoc s identifikáciou rizika. Niektoré zainteresované strany poukázali na otázku, ako sa vyhnúť rozdielom pri vykonávaní nového nástroja v rôznych členských štátoch.

Výzva na predkladanie podkladov bola uverejnená¹³ na portáli pre lepšiu právnu reguláciu (známom aj ako „Vyjadrite svoj názor“) s cieľom poskytnúť zainteresovaným stranám príležitosť predložiť pripomienky k potrebe konať a k plánovanej iniciatíve, ako aj poskytnúť informácie o akýchkoľvek ďalších otázkach, ktoré treba zvážiť pri vypracúvaní tejto oblasti politiky. Cieľová skupina pozostávala z odborníkov a zástupcov zainteresovaných strán, ako sú záujmové združenia, dovozcovia a výrobcovia, spotrebitelia, MVO, odborové zväzy, podniky maloobchodu a národní zástupcovia vrátane vnútroštátnych orgánov poverených presadzovaním príslušných pravidiel.

Výzva na predkladanie podkladov bola pre verejné pripomienky a spätnú väzbu otvorená od 23. mája 2022 do 20. júna 2022. Celkovo bolo doručených 107 odpovedí, z ktorých 76 obsahovalo dodatočné informácie alebo priložený pozičný dokument.

Respondenti boli hlavne záujmové združenia (33 %), zástupcovia MVO (31 %) a spoločnosti/obchodné organizácie (15 %) a následne odborové zväzy, občania, verejné orgány a akademické/výskumné inštitúcie.

Spätnú väzbu poskytli zainteresované strany z 22 krajín z piatich kontinentov. Väčšina reakcií pochádzala od zainteresovaných strán so sídlom v Belgicku (33 – aj vrátane tých, ktorí poskytli spätnú väzbu prostredníctvom svojho zastúpenia v Belgicku), v Nemecku (19) a USA (12).

Pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti nástroja, hlavným bodom sporu bolo, či by mal byť obmedzený na každú osobitnú zásielku, ktorá sa jednotlivo preskúma, alebo či by sa mala povoliť zvýšená miera kontroly osobitných výrobkov, výrobných odvetví, výrobných prevádzok, regiónov a krajín.

Zainteresované strany sa z veľkej časti zhodli na používaní vymedzenia MOP pre nútenú prácu, ako sa stanovuje v dohovore o nútenej práci z roku 1930 (č. 29) a 11 ukazovateľoch nútenej práce MOP¹⁴. Zainteresované strany takisto často odkazovali na usmernenia OECD pre nadnárodné podniky a usmernenia OECD o náležitej starostlivosti v oblasti zodpovedného obchodného správania, ako aj na hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv. Častokrát poznamenali, že dané usmernenia už dodržiavajú, a žiadali, aby bol návrh s nimi v súlade.

Nezhody nastali v otázkach toho, aké dôkazy sú potrebné zo strany orgánov na zadržanie zásielky na mieste vstupu. Zainteresované strany z občianskej spoločnosti vyjadrili želanie vyvrátiteľnej domnienky pre osobitné výrobky, výrobné odvetvia, výrobné prevádzky, regióny a krajiny, v prípade ktorých sa nútená práca vyskytuje v značnej miere. Vnútroštátnym orgánom by sa takisto malo povoliť začať vyšetrovania, ak majú dôvodné podozrenie, že výrobky v hodnotovom

¹³ Účinný zákaz výrobkov vyrobených, získaných ťažbou alebo zberom v rámci nútenej práce (europa.eu).

¹⁴ https://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/publications/WCMS_203832/lang--en/index.htm.

režazci obsahujú prvky nútenej práce. Okrem toho by sa mal zaviesť mechanizmus na podávanie podnetov s cieľom umožniť občianskej spoločnosti a odborovým zväzom podávať podnety na vyšetrovanie. Súkromný sektor by uprednostnil pohľad nezávislý od krajiny a výrobku, v rámci ktorého sa vyšetrovania vykonávajú na základe dôvodného podozrenia. Príspevky sa líšili aj pokiaľ ide o dôkazné bremeno, konkrétne v tom, či by malo byť zodpovednosťou dovozcu dokázať, že jeho tovar neobsahuje stopy nútenej práce, alebo či je zodpovednosťou colného orgánu dokázať, že vo výrobnom procese prešetrovanej dodávky sa využila nútená práca. V každom prípade väčšina zainteresovaných strán súhlasí s tým, že by sa mali zaviesť konkrétne postupy a normy vyšetrovania, aby sa zaistila predvídateľnosť a jednotnosť.

Pokiaľ ide o presadzovanie, väčšina zainteresovaných strán sa zhodla, že pre všetky členské štáty by sa mali zaviesť rovnaké normy a že by sa malo zabrániť riziku fragmentácie. Je preto nevyhnutné poskytnúť vnútroštátnym orgánom presadzovania jasné usmernenia a zdroje potrebné na účinné monitorovanie a presadzovanie navrhovaného nariadenia (aj na odbornú prípravu a na zaistenie toho, aby mali vnútroštátne orgány k dispozícii dostatok zamestnancov), ako aj zabezpečiť, aby EÚ zohrávala úlohu koordinátora.

Respondenti zo súkromného sektora často uvádzali súlad s existujúcimi predpismi EÚ a vnútroštátnymi predpismi s cieľom vyhnúť sa duplicitě úsilia zo strany spoločností a zvýšenej byrokracii. V iných príspevkoch sa táto iniciatíva považuje skôr za takú, ktorá dopĺňa medzery v iných predpisoch, ako napríklad pokiaľ ide o vyňatie MSP z navrhovanej smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti.

Pokiaľ ide o otázku MSP, názory sa takisto líšia. Zástupcovia občianskej spoločnosti zdôraznili, že MSP by nemali mať výhody vyplývajúce z výnimiek ani osobitných ustanovení, ako to bolo v navrhovanej smernici o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti. Keďže MSP tvoria väčšinu spoločností v EÚ, ich plné začlenenie je kľúčové, aby mal nový nástroj zmysluplný vplyv. Na druhej strane značný počet zástupcov záujmových združení alebo spoločností/obchodných organizácií presadzoval, aby sa v prípade MSP uplatňoval osobitný prístup, a to poskytnutím MSP podrobných usmernení, osobitných ustanovení či dokonca výnimiek z nástroja. Hlavným argumentom v tomto ohľade bolo, že menšie spoločnosti majú menej zdrojov na vykonanie hĺbkovej náležitej starostlivosti a že majú menšiu trhovú silu na vytvorenie tlaku na dodávateľov, aby vyvinuli dodatočné úsilie alebo poskytl prístup do ich výrobných prevádzok a k zamestnancom.

V novom návrhu by bolo potrebné zabezpečiť, aby sa výrobky, o ktorých sa zistí, že boli vyrobené s využitím nútenej práce, na jednotnom trhu EÚ nielenže zakázali, ale aj to, aby nemohli byť presmerované do krajín, ktoré nemajú zavedený takýto zákaz alebo nemajú kapacitu na vyšetrovanie a/alebo presadzovanie. Preto je zásadná zvyšujúca sa spolupráca s orgánmi v krajinách mimo EÚ na zabezpečenie toho, aby výrobky so zákazom vstupu na ich trh neskončili na jednotnom trhu EÚ a naopak.

V získanej spätnej väzbe sa takisto zdôraznila pridaná hodnota databázy. Zainteresované strany navrhli, že verejné orgány by mohli poskytnúť register sankcionovaných a zakázaných subjektov a výrobkov. Pomohlo by to spoločnostiam, najmä MSP, keďže by sa mohli vyhnúť problematickým dodávateľom. Niekoľko zainteresovaných strán takisto žiadalo, aby colné orgány z dôvodu transparentnosti zverejnili svoje údaje. Zástupcovia organizácií občianskej spoločnosti žiadali, aby dovozcovia mali povinnosť mapovať všetkých svojich dodávateľov a poskytovať o nich podrobnosti.

Mnohé zainteresované strany predstavili iniciatívy špecifické pre spoločnosti alebo odvetvia, ktoré zaviedli s cieľom riešiť problém nútenej práce vo svojich hodnotových reťazcoch, ako aj výsledky, ktoré dosiahli.

- **Posúdenie vplyvu**

Nútená práca ako problém, ktorý sa má riešiť, je v priamom rozpore so zachovávaním ľudskej dôstojnosti a univerzálnosti a nedeliteľnosti ľudských práv, ako sa stanovuje v článku 21 Zmluvy o Európskej únii, ako aj v článku 5 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a v článku 4 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

V tejto súvislosti si nútená práca vyžaduje bezodkladné opatrenia, čo neumožňuje posúdenie vplyvu. Dôkazy získané z posúdení vplyvu iných iniciatív, ako je návrh smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a iniciatíva pre udržateľné výrobky, sa však premietli do vypracúvania tohto návrhu. Z toho dôvodu a vzhľadom na dôležitosť a naliehavosť iniciatívy sa na základe usmernení Komisie o lepšej právnej regulácii udelila výnimka. Analýza a podporné dôkazy sa však predložia v pracovnom dokumente útvarov Komisie do troch mesiacov od uverejnenia tohto návrhu.

Pokiaľ ide o náklady, návrh so sebou prináša hlavne náklady na presadzovanie pre verejné orgány a náklady na dodržiavanie predpisov pre hospodárske subjekty. Komisii takisto vzniknú obmedzené náklady.

Náklady na dodržiavanie predpisov sú náklady, ktoré budú musieť znášať spoločnosti, aby zabezpečili, že na trh EÚ neuvádzajú ani na ňom nesprístupňujú výrobky vyrobené s využitím nútenej práce. Ich náklady budú závisieť od toho, či sa na ne už vzťahujú ustanovenia o náležitej starostlivosti (napríklad navrhovaná smernica o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti) alebo či už dobrovoľne vykonali náležitú starostlivosť.

Pokiaľ ide o náklady členských štátov na vykonávanie návrhu, tie budú závisieť od existujúcej administratívnej štruktúry na vnútroštátnej úrovni (t. j. sú už zavedené orgány vykonávajúce podobné úlohy alebo nie), už zavedených vnútroštátnych právnych predpisov pre súvisiace otázky a potenciálnych aktualizácií colných systémov.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Zahrnuté by mali byť všetky hospodárske subjekty, ktoré na trhu EÚ sprístupňujú výrobky alebo ich z neho vyvážajú. Je to potrebné v záujme účinného zákazu sprístupňovania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu EÚ.

MSP by mohli mať obmedzené zdroje a odborné znalosti na zavedenie účinných systémov náležitej starostlivosti. Stiahnutie tovaru z trhu by takisto mohlo znamenať vyššiu záťaž pre MSP v porovnaní s veľkou spoločnosťou.

V prípade MSP tak treba vykonať niekoľko úprav. Jedným zo spôsobov, ako vyhovieť osobitným potrebám a obmedzeniam MSP, by teoreticky mohlo byť **vyňatie** takýchto spoločností z rozsahu pôsobnosti tohto návrhu. Táto možnosť však nie je uskutočniteľná, keďže návrh sa bude musieť zamerať na výrobky, pri ktorých existuje podozrenie, že boli vyrobené s využitím nútenej práce, bez ohľadu na veľkosť zapojených hospodárskych subjektov. Nemožno vopred vylúčiť, že subjekty, na ktoré sa orgány môžu obrátiť, keď spustia vyšetrovania nútenej práce, sú v niektorých prípadoch MSP. Vyňatie MSP by teda ovplyvnilo účinnosť návrhu a vytvorilo by neistotu. Okrem toho je dôležité vziať do úvahy, že

keďže sú MSP zvyčajne súčasťou hodnotových reťazcov, politiky zamerané na veľké podniky v rámci týchto dodávateľských reťazcov majú takisto vplyv na MSP, ktoré potrebujú mať postupy náležitej starostlivosti, aby získali prístup k financovaniu a splnili požiadavky väčších nákupcov/dodávateľov, ktorí vykonávajú náležitú starostlivosť. Ako sa uvádza v odporúčaní Komisie vo výročnej správe o európskych MSP za obdobie 2021/2022⁴², bolo by v rámci právnych predpisov vhodnejšie vziať do úvahy zjednodušené dobrovoľné nástroje a zmierňujúce opatrenia, ktoré MSP umožnia preukázať ich záväzky v oblasti udržateľnosti.

Komisia vyhodnotila výhody zavedenia **prahovej hodnoty** pre objem a/alebo hodnotu výrobkov, pod hranicou ktorej by orgány nezačali vyšetrovania nútenej práce podľa tohto návrhu. Keďže môže byť pravdepodobnejšie, že MSP na trhu sprístupňujú menšie množstvá, takáto doložka *de minimis* by v zásade mohla slúžiť ako spôsob zváženia ich situácie a vo veľkej miere by sa na jej základe mohli vyňať z vyšetrovaní. Zavedením prahových hodnôt *de minimis* by sa však narušili rovnaké podmienky na vnútornom trhu a vytvorili by sa na ňom medzery. Takisto by sa nimi nezaručilo, že by MSP nikdy nepatrili do rozsahu pôsobnosti tohto návrhu, keďže menšie hospodárske subjekty by zaiste mohli v závislosti od odvetvia sprístupňovať na trhu značné objemy výrobkov.

Preto by sa situácia MSP mala skôr ako zavedením jasnej výnimky alebo prahovej hodnoty *de minimis* riešiť prostredníctvom návrhu opatrenia, ako aj nástrojmi na presadzovanie práva založené na riziku a podpornými nástrojmi. Bude to napríklad zahŕňať:

Návrh opatrenia: Pri rozhodovaní o lehotách na predkladanie informácií budú príslušné orgány brať do úvahy veľkosť a zdroje dotknutých hospodárskych subjektov s vedomím, že menšie spoločnosti nebudú mať toľko zdrojov na preskúmanie hodnotového reťazca a mapovanie ako veľké spoločnosti.

Presadzovanie práva založené na riziku: Príslušné orgány by mali zamerať svoje úsilie v oblasti presadzovania práva tam, kde je najviac pravdepodobný ich najlepší účinok, a to konkrétne na hospodárske subjekty zapojené do článkov hodnotového reťazca, ktoré sú čo najbližšie k pravdepodobnému miestu výskytu rizika nútenej práce. Mali by takisto zohľadňovať veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov, množstvo dotknutých výrobkov, ako aj rozsah nútenej práce, na ktorú existuje podozrenie.

Podporné nástroje: Keďže zo skúseností vyplýva, že MSP využívajú podporné nástroje, ako sú usmernenia alebo vzory, ktoré si vyžadujú nižšie náklady, Komisia vydá usmernenie, v ktorom sa zohľadní veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

V legislatívnom finančnom výkaze pripojenom k tomuto návrhu sa uvádza vplyv na rozpočtové, ako aj ľudské a administratívne zdroje.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia bude aktívne monitorovať vykonávanie navrhovaného nariadenia a zabezpečí, aby navrhované nariadenie dosiahlo svoje ciele. Monitorovanie sa zameria najmä na účinné predchádzanie sprístupňovaniu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu EÚ alebo ich vývozu z EÚ, ako aj na zabezpečenie účinnej spolupráce medzi príslušnými orgánmi. Takisto sa v rámci neho vezme do úvahy vplyv na podniky, a najmä na MSP.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Kapitola I obsahuje všeobecné ustanovenia: predmet úpravy (článok 1), vymedzenie pojmov (článok 2) a zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, konkrétne ich sprístupňovania na trhu EÚ a ich vývozu (článok 3).

Kapitola II zahŕňa podrobnosti o vyšetrovaniach a rozhodnutiach príslušných orgánov. Od členských štátov sa bude vyžadovať, aby určili jeden alebo viacero príslušných orgánov zodpovedných za plnenie povinností vyplývajúcich z tohto návrhu (článok 12). V predbežnej fáze vyšetrovaní sa od príslušných orgánov bude vyžadovať, aby postupovali podľa prístupu založeného na riziku, a najmä aby posúdili riziko porušenia uvedeného zákazu (článok 4). Ak príslušný orgán rozhodne, že existuje opodstatnená obava takého porušenia, bude sa od neho vyžadovať, aby dotknuté výrobky a hospodárske subjekty vyšetril (článok 5). V tejto kapitole sa takisto špecifikujú rozhodnutia príslušných orgánov (článok 6), ich obsah (článok 7), preskúmanie (článok 8) a uznávanie (článok 14). Príslušné orgány budú povinné informovať Komisiu a príslušné orgány iných členských štátov (článok 9) a budú mať povinnosti týkajúce sa administratívnej spolupráce a vzájomnej komunikácie (článok 13). Kapitola takisto zahŕňa ustanovenia o predkladaní informácií o údajných porušeniach (článok 10) a databázu rizikových oblastí alebo výrobkov v súvislosti s nútenou prácou (článok 11).

Kapitola III sa týka ustanovení pre výrobky vstupujúce na trh EÚ alebo výrobky, ktoré ho opúšťajú. Potrebné sú osobitné ustanovenia pre colné kontroly, keďže nariadenie (EÚ) 2019/1020 nie je v tomto prípade na tento účel vhodné, a colné orgány nemôžu konať ako prvá obranná línia ako obvyčajne podľa nariadenia (EÚ) 2019/1020. Preto sa budú spoliehať na rozhodnutia príslušných orgánov. Okrem toho colné orgány musia mať k dispozícii špecifické informácie o fyzických a právnických osobách zapojených do výrobného procesu, ako aj o samotnom výrobku, aby mohli účinným spôsobom zabrániť výrobkom vyrobeným s využitím nútenej práce vstúpiť na trh EÚ alebo ho opustiť podľa rozhodnutí príslušných orgánov.

Kapitola III preto zahŕňa ustanovenia týkajúce sa colných kontrol (článok 15), informácií, ktoré majú hospodárske subjekty sprístupniť colným orgánom (článok 16), pozastavenia prepustenia výrobkov, ktoré možno porušujú zákaz, do voľného obehu alebo na vývoz (článok 17), ich prepustenia do voľného obehu alebo na vývoz v prípade, že k porušeniu nedošlo (článok 18), odmietnutia prepustenia týchto výrobkov do voľného obehu alebo na vývoz (článok 19) a nakladania s výrobkami odmietnutými na prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz (článok 20), ako aj ustanovenia o výmene informácií a spolupráci medzi príslušnými orgánmi a colnými orgánmi (článok 21).

Kapitola IV zahŕňa ustanovenia o informačných systémoch (článok 22), o usmerneniach, ktoré Komisia bude musieť vydať s cieľom pomôcť príslušným orgánom vykonávať toto navrhované nariadenie a hospodárskym subjektom plniť jeho podmienky, ako aj ustanovenia zaisťujúce jednoznačnosť úloh a konzistentnosť činností medzi príslušnými orgánmi (článok 23), a o zriadení, zložení a úlohách siete EÚ proti výrobkom nútenej práce, ktorá bude slúžiť ako platforma na štruktúrovanú koordináciu a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a Komisiou (článok 24).

V kapitole V sa uvádzajú konečné ustanovenia: o dôvernosti (článok 25), medzinárodnej spolupráci (článok 26), delegovaných aktoch (článok 27), postupe pre naliehavé prípady (článok 28), postupe výboru (článok 29), sankciách (článok 30) a nadobudnutí účinnosti a dátume uplatňovania tohto navrhovaného nariadenia (článok 31).

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o zákaze výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trhu Únie**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114 a článok 207,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁵,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Ako sa uznáva v preambule protokolu z roku 2014 k dohovoru Medzinárodnej organizácie práce (ďalej len „MOP“) č. 29 o nútenej práci (ďalej len „dohovor MOP č. 29“), nútená práca predstavuje závažné porušenie ľudskej dôstojnosti a základných ľudských práv. MOP vyhlásila odstránenie všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce za zásadu plynúcu zo základných práv. MOP považuje dohovor MOP č. 29, protokol z roku 2014 k dohovoru č. 29 a dohovor MOP č. 105 o zrušení nútenej práce (ďalej len „dohovor MOP č. 105“) za základné dohovory MOP¹⁶. Nútená práca zahŕňa širokú škálu donucovacích pracovných postupov, pri ktorých sa vymáha práca alebo služba od osôb, ktoré ich samy dobrovoľne neponúkli¹⁷.
- (2) Využívanie nútenej práce je vo svete rozšírené. Odhaduje sa, že v roku 2021 sa v podmienkach nútenej práce nachádzalo približne 27,6 milióna ľudí¹⁸. Zraniteľné a marginalizované skupiny v spoločnosti sú obzvlášť náchylné na to, aby boli nútené do vykonávania nútenej práce. Aj keď nútenú prácu nenariaďuje štát, je často dôsledkom toho, že chýba dobrá správa určitých hospodárskych subjektov.
- (3) Úplné odstránenie nútenej práce je pre Úniu prioritou. Zachovávanie ľudskej dôstojnosti a univerzálnosti a nedeliteľnosti ľudských práv sú pevne zakotvené v článku 21 Zmluvy o Európskej únii. V článku 5 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie a článku 4 Európskeho dohovoru o ľudských právach sa stanovuje, že od nikoho sa nemá vyžadovať, aby vykonával nútené alebo povinné práce. Európsky

¹⁵ Ú. v. EÚ C ..., ..., s.¹⁶ <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>.¹⁷ Vymedzenie nútenej práce podľa dohovoru MOP o nútenej práci, 1920 (č. 29), *What is forced labour, modern slavery and human trafficking (Forced labour, modern slavery and human trafficking)* [Čo je nútená práca, moderné otroctvo a obchodovanie s ľuďmi (Nútená práca, moderné otroctvo a obchodovanie s ľuďmi)] (ilo.org).¹⁸ The 2021 Global Estimates of Modern Slavery (Globálne odhady moderného otroctva na rok 2021), https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipecc/documents/publication/wcms_854733.pdf.

súd pre ľudské práva opakovane vyložil článok 4 Európskeho dohovoru o ľudských právach tak, že sa od členských štátov vyžaduje, aby ukladali sankcie a účinne stíhali akúkoľvek činnosť, ktorá ľudí drží v opísaných situáciách, ako sa stanovuje v článku 4 Európskeho dohovoru o ľudských právach¹⁹.

- (4) Všetky členské štáty ratifikovali základné dohovory MOP o nútenej práci a detskej práci²⁰. Sú preto právne zaviazané predchádzať využívaniu nútenej práce a odstrániť ho, ako aj pravidelne podávať správy MOP.
- (5) Únia sa usiluje odstrániť využívanie nútenej práce prostredníctvom svojich politík a legislatívnych iniciatív. Únia podporuje náležitú starostlivosť v súlade s medzinárodnými usmerneniami a zásadami stanovenými medzinárodnými organizáciami vrátane MOP, Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „OECD“) a Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“) s cieľom zabezpečiť, aby nútená práca nemala miesto v hodnotových reťazcoch podnikov usadených v Únii.
- (6) Vo svojej obchodnej politike v rámci jednostranných i dvojstranných obchodných vzťahov Únia presadzuje boj proti nútenej práci. Kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji v obchodných dohodách Únie zahŕňajú záväzok ratifikovať a účinne vykonávať základné dohovory MOP, medzi ktoré patrí dohovor MOP č. 29 a dohovor MOP č. 105. Okrem toho by pre závažné a systematické porušenia dohovoru MOP č. 29 a dohovoru MOP č. 105 mohli byť zrušené jednostranné colné preferencie podľa všeobecného systému preferencií Únie.
- (7) Smernica Európskeho parlamentu a Rady o boji proti obchodovaniu s ľuďmi (smernica 2011/36/EÚ)²¹ harmonizuje vymedzenie obchodovania s ľuďmi, ako aj nútenej práce alebo služieb a stanovujú sa v nej minimálne sankcie. Akékoľvek stanovené pravidlá týkajúce sa zákazu uvádzania domácich alebo dovážaných výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh Únie a sprístupňovania takýchto výrobkov na ňom alebo ich vyvážania a povinnosť zabezpečiť, aby takéto výrobky boli z trhu Únie stiahnuté (ďalej len „zákaz“), by sa mali zaviesť bez toho, aby bola dotknutá daná smernica, a najmä právomoc orgánov presadzovania práva a justičných orgánov vyšetrovať a stíhať trestné činy obchodovania s ľuďmi vrátane pracovného vykorisťovania.
- (8) [Najmä v smernici 20XX/XX/EÚ o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti sa stanovujú horizontálne povinnosti náležitej starostlivosti s cieľom identifikovať skutočné a potenciálne nepriaznivé vplyvy na ľudské práva vrátane nútenej práce, ako aj na životné prostredie v rámci vlastných činností spoločnosti, jej dcérskych spoločností a v jej hodnotových reťazcoch, predchádzať im, zmierňovať ich a znášať za ne zodpovednosť, a to v súlade s medzinárodnými normami pre ľudské a pracovné práva a dohovormi o životnom prostredí. Tieto povinnosti sa uplatňujú na veľké spoločnosti nad určitou prahovou hodnotou, pokiaľ ide o počet zamestnancov

¹⁹ Napríklad body 89 a 102 vo veci Siliadin/Francúzsko alebo bod 105 vo veci Chowdury a iní/Grécko.

²⁰ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-europe/-ro-geneva/-ilo-brussels/documents/publication/wcms_195135.pdf.

²¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV (Ú. v. EÚ L 101, 15.4.2011, s. 1).

a čistý obrat, ako aj na menšie spoločnosti v odvetviach s veľkým vplyvom nad určitou prahovou hodnotou, pokiaľ ide o počet zamestnancov a čistý obrat²².]

- (9) Okrem toho sa v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821²³ vyžaduje, aby dovozcovia z Únie dovážajúci nerastné suroviny patriace do rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia vykonávali povinnosti náležitej starostlivosti v súlade s prílohou II k usmerneniu OECD o náležitej starostlivosti pre zodpovedné dodávateľské reťazce nerastných surovín z oblastí zasiahnutých konfliktom a vysokorizikových oblastí, ako aj odporúčania týkajúce sa náležitej starostlivosti stanovené v uvedenom usmernení. [Nariadenie (EÚ) č. XX/20XX o batériách a použitých batériách zahŕňa povinnosti pre hospodárske subjekty vykonávať náležitú starostlivosť v rámci svojich dodávateľských reťazcov, a to aj v súvislosti s pracovnými právami²⁴.] [V nariadení (EÚ) č. XX/20XX o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie²⁵ sa vyžaduje náležitá starostlivosť, pokiaľ ide o zákonité výrobky a komodity, ktoré nespôsobujú odlesňovanie, a to v rámci jeho rozsahu, ako aj s ohľadom na ľudské práva.]
- (10) V článkoch [XX] smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, že určité hospodárske subjekty budú ročne uverejňovať nefinančné výkazy, v ktorých uvedú vplyv svojej činnosti na environmentálne, sociálne alebo zamestnanecké záležitosti, dodržiavanie ľudských práv, a to aj pokiaľ ide o nútenú prácu a záležitosti súvisiace s bojom proti korupcii a úplatkárstvu²⁶. [Okrem toho sa v smernici 20XX/XX/EÚ o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov uvádzajú podrobné požiadavky na vykazovanie informácií pre zahrnuté spoločnosti, pokiaľ ide o dodržiavanie ľudských práv, a to aj v globálnych dodávateľských reťazcoch. Informácie, ktoré podniky zverejňujú o ľudských právach, by mali v náležitých prípadoch zahŕňať informácie o nútenej práci v ich hodnotových reťazcoch²⁷.]
- (11) V júli 2021 Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť uverejnili usmernenie, ktoré má pomôcť podnikom Únie prijať vhodné opatrenia na riešenie rizika výskytu nútenej práce v ich činnostiach a dodávateľských reťazcoch²⁸.
- (12) Ako sa uznáva v oznámení Komisie o dôstojnej práci na celom svete²⁹, bez ohľadu na súčasné politiky a právny rámec sú potrebné ďalšie opatrenia na dosiahnutie cieľov,

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 20XX/XX/EÚ o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ XX, XX.XX.20XX, s. XX).

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/821 zo 17. mája 2017, ktorým sa ustanovujú povinnosti náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci dovozcov Únie dovážajúcich cín, tantal a volfrám, ich rudy a zlato s pôvodom v oblastiach zasiahnutých konfliktom a vo vysokorizikových oblastiach (Ú. v. EÚ L 130, 19.5.2017, s. 1).

²⁴ NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o batériách a použitých batériách, o zrušení smernice 2006/66/ES a o zmene nariadenia (EÚ) 20XX/XX (Ú. v. EÚ XX, XX.XX.20XX, s. XX).

²⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. XXX/20XX (Ú. v. EÚ XX, XX.XX.20XX, s. XX).

²⁶ Smernica 2013/34/EÚ týkajúca sa zverejňovania nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami (Ú. v. EÚ).

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 20XX/XX/EÚ, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a nariadenie (EÚ) č. 537/2014, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (Ú. v. EÚ XX, XX.XX.20XX, s. XX).

²⁸ Usmernenie o náležitej starostlivosti pre podniky EÚ s cieľom riešiť riziko nútenej práce v ich činnostiach a dodávateľských reťazcoch.

ktorými sú odstránenie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce z trhu Únie, a teda aj ďalšie úsilie na podporu boja proti nútenej práci na celom svete.

- (13) Európsky parlament vo svojich uzneseniach dôrazne odsúdil nútenú prácu a vyzval na zákaz výrobkov vyrobených s jej využitím³⁰. To, že výrobky vyrobené s využitím nútenej práce by mohli byť prístupné na trhu Únie alebo by sa mohli vyvážať do tretích krajín bez účinného mechanizmu na ich zákaz alebo stiahnutie z trhu, predstavuje teda problém z hľadiska verejnej morálky.
- (14) Na skompletizovanie legislatívneho a politického rámca Únie o nútenej práci by sa malo zakázať uvádzanie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na trh Únie a ich sprístupňovanie na ňom alebo vývoz výrobkov vyrábaných na domacom trhu alebo dovážaných výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce a malo by sa zaistiť, že tieto výrobky budú z trhu Únie stiahnuté.
- (15) V súčasnosti neexistujú žiadne právne predpisy Únie, ktoré oprávňujú orgány členských štátov priamo zadržať, zaistiť výrobok alebo nariadiť jeho stiahnutie z trhu na základe zistenia, že tento výrobok bol celý alebo sčasti vyrobený s využitím nútenej práce.
- (16) Aby sa zabezpečila účinnosť tohto zákazu, mal by sa takýto zákaz uplatňovať na výrobky, pri ktorých sa využila nútená práca v ktorejkoľvek fáze ich produkcie, výroby, zberu a ťažby vrátane opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkami. Zákaz by sa mal uplatňovať na všetky výrobky akéhokoľvek druhu vrátane ich komponentov a mal by sa uplatňovať na výrobky bez ohľadu na odvetvie, pôvod a to, či sú domáce alebo dovážané, alebo uvedené na trh Únie alebo na ňom sprístupnené, či z neho vyvážané.
- (17) Zákaz by mal prispieť k medzinárodnému úsiliu o zrušenie nútenej práce. Vymedzenie pojmu „nútená práca“ by teda malo byť v súlade s vymedzením stanoveným v dohovore MOP č. 29. Vymedzenie pojmu „nútená práca uplatňovaná štátnymi orgánmi“ by malo byť v súlade s dohovorom MOP č. 105, v ktorom sa osobitne zakazuje využívanie nútenej práce ako trestu za vyjadrenie politických názorov, na účely hospodárskeho rozvoja, ako prostriedku pracovnej disciplíny, trestu za účasť na štrajkoch alebo ako prostriedok rasovej, náboženskej alebo inej diskriminácie³¹.
- (18) Mikropodniky, malé a stredné podniky (MSP) môžu mať obmedzené zdroje a schopnosti na zabezpečenie toho, aby výrobky, ktoré uvádzajú na trh Únie alebo ich na ňom sprístupňujú, neboli vyrobené s využitím nútenej práce. Komisia by preto mala vydať usmernenia o náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou, v ktorých by sa mala zohľadniť aj veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov. Okrem toho by mala Komisia vydať usmernenia o ukazovateľoch rizika nútenej práce a o verejne dostupných informáciách s cieľom pomôcť MSP, ako aj ďalším hospodárskym subjektom dodržiavať požiadavky súvisiace so zákazom.

²⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru z 23. marca 2022 o dôstojnej práci na celom svete v záujme globálnej spravodlivej transformácie a udržateľnej obnovy [COM(2022) 66 final].

³⁰ Pozri uznesenia: [NÁVRH UZNESENIA o novom obchodnom nástroji na zákaz výrobkov, ktoré sú výsledkom nútenej práce](#), Prijaté texty – Nútená práca a situácia Ujgurov v Ujgurskej autonómnej oblasti Sin-t'iang – štvrtok, 17. decembra 2020 (europa.eu), Prijaté texty – Nútená práca v továrni spoločnosti Linglong a environmentálne protesty v Srbsku – štvrtok, 16. decembra 2021 (europa.eu).

³¹ [What is forced labour, modern slavery and human trafficking \(Forced labour, modern slavery and human trafficking\)](#) [Čo je nútená práca, moderné otroctvo a obchodovanie s ľuďmi (Nútená práca, moderné otroctvo a obchodovanie s ľuďmi)] (ilo.org) a dohovory MOP č. 29 a č. 105, na ktoré sa odkazuje v danom dokumente.

- (19) Príslušné orgány členských štátov by mali monitorovať trh s cieľom identifikovať porušenia zákazu. Pri vymenúvaní týchto príslušných orgánov by členské štáty mali zabezpečiť, aby dané orgány mali dostatočné zdroje a aby ich zamestnanci mali potrebné kompetencie a vedomosti, najmä pokiaľ ide o ľudské práva, riadenie hodnotového reťazca a postupy náležitej starostlivosti. Príslušné orgány by mali úzko koordinovať svoju prácu s vnútroštátnymi inšpektorátmi práce, justičnými orgánmi a orgánmi presadzovania práva vrátane tých, ktoré sú zodpovedné za boj proti obchodovaniu s ľuďmi, tak, aby neohrozili ich vyšetrenia.
- (20) V snahe zvýšiť účinnosť zákazu by príslušné orgány mali poskytnúť hospodárskym subjektom primeranú lehotu na identifikáciu rizika nútenej práce, jeho zmiernenie, predchádzanie tomuto riziku a jeho elimináciu.
- (21) Pri identifikácii potenciálnych porušení zákazu by mali príslušné orgány postupovať na základe prístupu založeného na riziku a posúdiť všetky informácie, ktoré majú k dispozícii. Príslušné orgány by mali začať vyšetrenie, ak na základe posúdenia všetkých dostupných informácií zistia, že existuje opodstatnená obava z porušenia zákazu.
- (22) Pred začatím vyšetrenia by si mali príslušné orgány od posudzovaných hospodárskych subjektov vyžiadať informácie týkajúce sa opatrení prijatých na zmiernenie rizík nútenej práce, predchádzanie im a elimináciu týchto rizík v rámci ich činností a hodnotových reťazcov s ohľadom na posudzované výrobky. Vykonávanie takejto náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou by malo hospodárskym subjektom pomôcť znížiť riziko, že v ich činnostiach a hodnotových reťazcoch dôjde k nútenej práci. Vhodná náležitá starostlivosť znamená, že v hodnotovom reťazci sa identifikujú problémy súvisiace s nútenou prácou a vyriešia sa v súlade s príslušnými právnymi predpismi Únie a medzinárodnými normami. To znamená, že ak príslušný orgán zváži, že neexistuje opodstatnená obava z porušenia zákazu, napríklad z dôvodu, ale nie výlučne na základe uplatniteľných právnych predpisov, usmernení, odporúčaní alebo akejkolvek inej náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou, ktoré sa uplatňujú spôsobom, ktorým sa zmierňuje riziko nútenej práce, predchádza sa mu alebo sa eliminuje, nemalo by sa začať žiadne vyšetrenie.
- (23) S cieľom zabezpečiť spoluprácu medzi príslušnými orgánmi určenými na základe týchto a iných príslušných právnych predpisov, ako aj súlad ich opatrení a rozhodnutí, by príslušné orgány určené na základe tohto nariadenia podľa potreby mali od iných relevantných orgánov požadovať informácie o tom, či posudzované hospodárske subjekty podliehajú povinnosti náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou a vykonávajú ju v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi Únie alebo členských štátov, v ktorých sa stanovujú požiadavky na náležitú starostlivosť a transparentnosť v súvislosti s nútenou prácou.
- (24) Vo fáze predbežného vyšetrenia by sa mali príslušné orgány zamerať na hospodárske subjekty zapojené do článkov hodnotového reťazca, v rámci ktorých existuje vyššie riziko nútenej práce v súvislosti s prešetrovanými výrobkami, pričom by takisto mali zohľadniť ich veľkosť a hospodárske zdroje, množstvo dotknutých výrobkov a rozsah nútenej práce, na ktorú existuje podozrenie.
- (25) Príslušné orgány by sa pri požadovaní informácií mali do maximálnej možnej miery a v súlade s účinným vykonávaním vyšetrenia prednostne zameriavať na prešetrované hospodárske subjekty zapojené do článkov hodnotového reťazca, ktoré sú čo najbližšie k miestu pravdepodobného výskytu rizika nútenej práce, a mali by

zohľadniť veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov, množstvo dotknutých výrobkov, ako aj rozsah nútenej práce, na ktorú existuje podozrenie.

- (26) Príslušné orgány by mali niesť bremeno súvisiace s preukázaním toho, že bola využitá nútená práca v ktorejkoľvek fáze produkcie, výroby, zberu alebo ťažby výrobku vrátane opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkom, a to na základe všetkých informácií a dôkazov získaných počas vyšetrovania aj počas fázy predbežného vyšetrovania. Aby sa hospodárskym subjektom zaistilo právo na riadny proces, mali by mať príležitosť príslušným orgánom počas vyšetrovania poskytnúť informácie na svoju obhajobu.
- (27) Príslušné orgány, ktoré zistia, že hospodárske subjekty porušili zákaz, by mali bezodkladne zakázať uvádzanie takýchto výrobkov na trh Únie, ich sprístupňovanie na ňom a ich vývoz z Únie a mali by od prešetrovaných hospodárskych subjektov požadovať, aby príslušné výrobky už sprístupnené na trhu Únie stiahli a dali ich zničiť, znefunkčnili ich alebo s nimi inak naložili podľa vnútroštátnych právnych predpisov v súlade s právom Únie vrátane právnych predpisov Únie o odpadovom hospodárstve.
- (28) V danom rozhodnutí by mali príslušné orgány uviesť zistenia z vyšetrovania a informácie podporujúce tieto zistenia a stanoviť primeranú lehotu, v rámci ktorej by mali hospodárske subjekty splniť podmienky rozhodnutia, ako aj informácie umožňujúce identifikáciu výrobku, na ktorý sa rozhodnutie vzťahuje. Komisia by mala byť splnomocnená na prijímanie vykonávacích aktov potrebných na spresnenie podrobností o informáciách, ktoré majú byť v takýchto rozhodnutiach zahrnuté.
- (29) Príslušné orgány by mali pri stanovovaní primeranej lehoty na splnenie príkazu zohľadniť veľkosť a hospodárske zdroje dotknutých hospodárskych subjektov.
- (30) Ak hospodárske subjekty nespĺnia podmienky rozhodnutia príslušných orgánov do konca stanovenej lehoty, príslušné orgány by mali zabezpečiť, aby bolo zakázané príslušné výrobky uvádzať na trh Únie, sprístupňovať ich na ňom, vyvážať ich alebo aby takéto výrobky boli z trhu Únie stiahnuté a aby akékoľvek takéto výrobky, ktoré zostali u príslušných hospodárskych subjektov, boli na náklady hospodárskych subjektov zničené, znefunkčnené alebo aby sa s nimi inak naložilo podľa vnútroštátnych právnych predpisov v súlade s právom Únie vrátane právnych predpisov Únie o odpadovom hospodárstve.
- (31) Hospodárske subjekty by mali mať možnosť požiadať o preskúmanie rozhodnutí príslušných orgánov po tom, ako poskytnú nové informácie preukazujúce, že nemožno dospieť k záveru, že príslušné výrobky boli vyrobené s využitím nútenej práce. Ak príslušné orgány na základe daných nových informácií zistia, že nemožno stanoviť, že výrobky boli vyrobené s využitím nútenej práce, mali by svoje rozhodnutie zrušiť.
- (32) Keď sa akákoľvek fyzická alebo právnická osoba alebo akékoľvek združenie bez právnej subjektivity domnievajú, že na trh Únie sú uvádzané výrobky vyrobené s využitím nútenej práce a sú na ňom sprístupňované, mali by byť oprávnené predložiť príslušným orgánom informácie a takisto by mali mať oprávnenie byť informované o výsledkoch posúdenia svojho predloženia.
- (33) Komisia by mala vydať usmernenia s cieľom uľahčiť vykonávanie zákazu zo strany hospodárskych subjektov a príslušných orgánov. Takéto usmernenia by mali zahŕňať usmernenie o náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou, ako aj doplnkové informácie pre príslušné orgány na vykonávanie zákazu. Usmernenie o náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou by malo vychádzať z usmernenia

o náležitej starostlivosti pre podniky Únie, ktorého cieľom je riešiť riziko nútenej práce v ich činnostiach a dodávateľských reťazcoch a ktoré v júli 2021 uverejnila Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť. Usmernenia by mali byť v súlade s inými usmerneniami Komisie v tejto súvislosti a s príslušnými usmerneniami medzinárodných organizácií. Pri určovaní ukazovateľov rizika by sa mali zohľadniť správy od medzinárodných organizácií, najmä MOP, ako aj správy z iných nezávislých a overiteľných zdrojov informácií.

- (34) Rozhodnutia príslušných orgánov, v ktorých sa stanovuje porušenie zákazu, by sa mali oznámiť colným orgánom, ktorých cieľom by malo byť identifikovať dotknutý výrobok medzi výrobkami navrhnutými na prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz. Príslušné orgány by mali byť zodpovedné za celkové presadzovanie zákazu vzhľadom na vnútorný trh, ako aj na výrobky, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú. Keďže nútená práca je súčasťou výrobného procesu a nezanecháva na výrobku žiadne stopy a nariadenie (EÚ) 2019/1020 sa vzťahuje len na vyrábané výrobky a jeho rozsah pôsobnosti sa obmedzuje na ich prepustenie do voľného obehu, colné orgány by podľa nariadenia (EÚ) 2019/1020 neboli schopné konať samostatne na účely uplatňovania a presadzovania zákazu. Osobitnou organizáciou kontrol každého členského štátu by nemalo byť dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013³² ani jeho všeobecné ustanovenia o kontrole a právomociach dohľadu colných orgánov.
- (35) Informácie, ktoré v súčasnosti colným orgánom sprístupňujú hospodárske subjekty, zahŕňajú len všeobecné informácie o výrobkoch, no chýbajú informácie o výrobcovi alebo producentovi a dodávateľoch výrobkov, ako aj špecifické informácie o výrobkoch. Aby mohli colné orgány identifikovať výrobky vstupujúce na trh Únie alebo výrobky, ktoré trh opúšťajú a ktoré môžu porušovať nariadenie a mali by byť na základe toho zastavené na vonkajších hraniciach EÚ, mali by hospodárske subjekty predkladať colným orgánom informácie, ktoré im umožnia spárovať rozhodnutie príslušných orgánov s dotknutým výrobkom. Tieto informácie by mali zahŕňať informácie o výrobcovi alebo producentovi a dodávateľoch výrobku, ako aj akékoľvek ďalšie informácie o samotnom výrobku. Na tento účel by mala byť Komisia oprávnená prijímať delegované akty, v ktorých sa identifikujú výrobky, ku ktorým by sa takéto informácie mali poskytovať, a to okrem iného využitím databázy zriadenej podľa tohto nariadenia, ako aj informácií a rozhodnutí príslušných orgánov zaznamenaných v informačnom a komunikačnom systéme, ako sa stanovuje v článku 34 nariadenia (EÚ) 2019/1020 (Informačný a komunikačný systém pre dohľad nad trhom, ďalej len „ICSMS“). Okrem toho by Komisia mala byť splnomocnená na prijímanie vykonávacích aktov potrebných na spresnenie podrobností o informáciách, ktoré majú hospodárske subjekty sprístupniť colným orgánom. Tieto informácie by mali zahŕňať opis, názov alebo značku výrobku, osobitné požiadavky podľa právnych predpisov Únie na identifikáciu výrobku (ako je druh, referencia, model, šarža alebo sériové číslo umiestnené na výrobku alebo poskytnuté na obale alebo v sprievodnej dokumentácii k výrobku, alebo jednoznačný identifikátor digitálneho pasu výrobku), ako aj podrobné údaje o výrobcovi alebo producentovi a dodávateľoch výrobku vrátane názvu, obchodného mena alebo zapísanej ochrannej známky a kontaktných údajov každého z nich, ako aj ich jedinečného identifikačného čísla v krajine, v ktorej sú usadení a prípadne ich číslo registrácie a identifikácie hospodárskych subjektov

³² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

(EORI). Pri revízii Colného kódexu Únie sa zväži zaviesť do colných predpisov, aby hospodárske subjekty sprístupňovali požadované informácie colným orgánom na účely presadzovania tohto nariadenia a zo všeobecnejšieho hľadiska v záujme posilnenia transparentnosti dodávateľského reťazca.

- (36) Colné orgány, ktoré identifikujú výrobok, na ktorý sa môže vzťahovať rozhodnutie oznámené príslušnými orgánmi o porušení zákazu, by mali pozastaviť prepustenie daného výrobku a bezodkladne upozorniť príslušné orgány. Príslušné orgány by v primeranej lehote mali vyvodiť záver o prípade, na ktorý ich upozornili colné orgány, a mali by buď potvrdiť, že rozhodnutie sa vzťahuje na dotknutý výrobok, alebo by to mali vyvrátiť. V prípade potreby by mali byť príslušné orgány oprávnené požadovať, aby bolo pozastavenie prepustenia výrobku zachované. Ak príslušné orgány v primeranej lehote nevyvodia záver, colné orgány by mali výrobky prepustiť, ak sú všetky ostatné uplatniteľné požiadavky a formality splnené. Vo všeobecnosti by sa prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz nemalo považovať za dôkaz súladu s právom Únie, keďže takéto prepustenie nemusí nevyhnutne zahŕňať úplnú kontrolu takéhoto súladu.
- (37) Ak príslušné orgány dospejú k záveru, že výrobok zodpovedá rozhodnutiu o porušení zákazu, mali by bezodkladne informovať colné orgány, ktoré by mali odmietnuť jeho prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz. Výrobok by sa mal zničiť, znefunkčniť alebo by sa s ním malo inak naložiť podľa vnútroštátnych právnych predpisov v súlade s právom Únie vrátane právnych predpisov o odpadovom hospodárstve, čo vylučuje spätný vývoz v prípade tovaru, ktorý nie je tovarom Únie.
- (38) Podmienky uplatniteľné na výrobky počas odkladu ich prepustenia do voľného obehu alebo na vývoz, ako aj ich skladovania alebo zničenia a nakladania s nimi v prípade zamietnutia prepustenia do obehu, by mali určovať colné orgány, ak je to vhodné podľa nariadenia (EÚ) č. 952/2013. Ak by si výrobky vstupujúce na trh Únie vyžadovali ďalšie spracovanie, majú sa umiestniť do náležitého colného režimu umožňujúceho takéto spracovanie v súlade s článkami 220, 254, 256, 257 a 258 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
- (39) Jednotné presadzovanie zákazu, pokiaľ ide o výrobky vstupujúce na trh Únie alebo opúšťajúce trh Únie, možno dosiahnuť len systematickou výmenou informácií a spoluprácou medzi príslušnými orgánmi, colnými orgánmi a Komisiou.
- (40) Na zber, spracovanie a uchovávanie informácií v štruktúrovanej forme, pokiaľ ide o otázky súvisiace s presadzovaním zákazu, by príslušné orgány mali využívať systém ICSMS. Komisia, príslušné orgány a colné orgány by mali mať k danému systému prístup, aby mohli vykonávať svoje príslušné povinnosti podľa tohto nariadenia.
- (41) V snahe o optimalizáciu a nezaťaženie postupu kontroly výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich tento trh je potrebné umožniť automatizovaný prenos údajov medzi systémom ICSMS a colnými systémami. S ohľadom na ich príslušné ciele by sa mali rozlišovať tri rôzne druhy prenosov údajov. Po prvé, rozhodnutia o porušení zákazu by sa mali oznamovať zo systému ICSMS do elektronického systému riadenia colných rizík (ďalej len „CRMS“), ako sa uvádza v článku 36 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447³³, bez toho, aby tým bol dotknutý možný budúci

³³ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2447 z 24. novembra 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania určitých ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 558).

vývoj prostredia riadenia colných rizík, aby ich colné orgány mohli využívať na identifikáciu výrobkov, ktoré by mohli zodpovedať takémuto rozhodnutiu. Pre takéto prvé prenosy údajov by sa mali používať dostupné rozhrania colného prostredia. Po druhé, ak colné orgány identifikujú takýto výrobok, bude potrebné sledovanie prípadov okrem iného na prenos oznámenia o pozastavení, záveru príslušných orgánov a výsledku opatrení prijatých colnou správou. Tento druhý prenos údajov medzi ICSMS a vnútroštátnymi colnými systémami by malo podporovať prostredie centrálneho elektronického priečinka EÚ pre colníctvo. Po tretie, colné systémy obsahujú informácie o výrobkoch, ktoré vstupujú na trh Únie a opúšťajú ho, ktoré by boli relevantné pre príslušné orgány na vykonávanie ich povinností, pričom tieto informácie pre ne nie sú dostupné. Relevantné informácie by preto mali byť získané a prenesené do ICSMS. Tieto tri prepojenia by mali byť vysokoautomatizované a mali by sa dať ľahko používať, aby sa obmedzilo akékoľvek ďalšie zaťaženie colných orgánov. Komisia by mala mať právomoc prijímať v spolupráci s colnými orgánmi a príslušnými orgánmi vykonávacie akty potrebné na určenie procesných pravidiel, praktických opatrení a údajových prvkov, ktoré sa majú prenášať medzi ICSMS a colnými systémami, ako aj akejkolvek ďalšej doplnkovej požiadavky.

- (42) Na zaistenie účinného presadzovania by mali rozhodnutia vydané príslušným orgánom v jednom členskom štáte uznávať a presadzovať príslušné orgány v ostatných členských štátoch, a to pokiaľ ide o výrobky s rovnakou identifikáciou z rovnakého dodávateľského reťazca, v prípade ktorých sa zistila nútená práca.
- (43) Ak je na účely tohto zákazu potrebné spracúvať osobné údaje, toto spracúvanie by sa malo vykonávať v súlade s právom Únie o ochrane osobných údajov. Na akékoľvek spracovanie osobných údajov podľa tohto zákazu by sa malo vzťahovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679³⁴ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725³⁵.
- (44) Na zabezpečenie účinného presadzovania zákazu je potrebné zriadiť sieť zameranú na štruktúrovanú koordináciu a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a prípadne odborníkmi z radov colných orgánov a Komisiou. Takáto sieť by sa takisto mala zamerať na zjednodušenie postupov príslušných orgánov v rámci Únie, ktorými sa uľahčí vykonávanie spoločných opatrení členských štátov v oblasti presadzovania práva, ako aj spoločných vyšetровaní. Táto štruktúra administratívnej podpory by mala umožniť združovanie zdrojov a udržiavanie komunikačného a informačného systému medzi členskými štátmi a Komisiou a tým pomáhať posilniť presadzovanie zákazu.
- (45) Keďže nútená práca je celosvetovým problémom a globálne hodnotové reťazce sú prepojené, je potrebné podporovať medzinárodnú spoluprácu v oblasti boja proti nútenej práci, čím by sa takisto zlepšila efektívnosť uplatňovania a presadzovania zákazu. Komisia by mala náležite spolupracovať s orgánmi tretích krajín a medzinárodnými organizáciami a vymieňať si s nimi informácie s cieľom posilniť účinné vykonávanie zákazu. Medzinárodná spolupráca s orgánmi krajín mimo EÚ by mala prebiehať štruktúrovaným spôsobom ako súčasť existujúcich štruktúr dialógov,

³⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

³⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

ako sú napríklad dialógy o ľudských právach s tretími krajinami, alebo v prípade potreby v podobe osobitných štruktúr, ktoré sa vytvoria *ad hoc*.

- (46) Na zabezpečenie jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011³⁶.
- (47) S cieľom doplniť alebo zmeniť určité nepodstatné prvky tohto nariadenia by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.
- (48) S cieľom zabezpečiť, aby colné orgány mali k dispozícii všetky potrebné informácie o výrobku, aby mohli účinne konať, a to vrátane informácií na identifikáciu príslušného výrobku, informácií o výrobcovi alebo producentovi a informácií o dodávateľoch výrobku, pokiaľ ide o výrobky vstupujúce na trh Únie alebo ho opúšťajúce, by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ. Je potrebné, aby colné orgány mohli rýchlo získavať informácie o špecifických výrobkoch identifikovaných v rozhodnutiach príslušných orgánov, aby mohli účinne a rýchlo prijímať kroky a opatrenia. V takých prípadoch by sa mali delegované akty prijímať postupom pre naliehavé prípady.
- (49) Keďže cieľ tohto nariadenia, konkrétne zákaz, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodov jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (50) S cieľom umožniť čo najrýchlejšie uplatňovanie opatrení stanovených v tomto nariadení by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. V tomto nariadení sa stanovujú pravidlá, ktorými sa hospodárskym subjektom zakazuje uvádzať na trh Únie a sprístupňovať na trhu Únie výrobky vyrobené s využitím nútenej práce alebo takéto výrobky z trhu Únie vyvážať.

³⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

2. Toto nariadenie sa nevzťahuje na stiahnutie výrobkov, ktoré sa dostali ku koncovým používateľom na trhu Únie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „nútená práca“ je nútená alebo povinná práca, ako sa vymedzuje v článku 2 dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o nútenej práci z roku 1930 (č. 29), vrátane nútenej detskej práce;
- b) „nútená práca nariadená štátnymi orgánmi“ je využívanie nútenej práce, ako sa opisuje v článku 1 dohovoru Medzinárodnej organizácie práce o zrušení nútenej práce z roku 1957 (č. 105);
- c) „náležitá starostlivosť v súvislosti s nútenou prácou“ je úsilie hospodárskeho subjektu vykonávať povinné požiadavky, dobrovoľné usmernenia, odporúčania alebo postupy na zistenie využívania nútenej práce, pokiaľ ide o výrobky, ktoré sa majú sprístupniť na trhu Únie alebo sa z neho majú vyviezť, ako aj na predchádzanie využívaniu nútenej práce, jeho zmierňovanie alebo eliminovanie;
- d) „sprístupnenie na trhu“ je každé dodanie výrobku na distribúciu, spotrebu alebo použitie na trhu Únie v rámci obchodnej činnosti, či už za protihodnotu, alebo bezodplatne, a v prípade, že sa výrobok ponúka na predaj online alebo prostredníctvom iných prostriedkov predaja na diaľku, za sprístupnenie na trhu sa považuje situácia, keď je ponuka na predaj zameraná na používateľov v Únii;
- e) „uviedenie na trh“ je prvé sprístupnenie výrobku na trhu Únie;
- f) „výrobok“ je každý výrobok, ktorý možno oceniť peniazmi a ktorý ako taký môže byť predmetom obchodných transakcií, bez ohľadu na to, či je získaný ťažbou, zberom, vyprodukovaný alebo vyrobený vrátane opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkom v ktorejkoľvek fáze jeho dodávateľského reťazca;
- g) „výrobok vyrobený s využitím nútenej práce“ je výrobok, v prípade ktorého sa úplne alebo čiastočne využila nútená práca v ktorejkoľvek fáze jeho ťažby, zberu, produkcie alebo výroby vrátane opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkom v ktorejkoľvek fáze jeho dodávateľského reťazca;
- h) „hospodársky subjekt“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo združenie osôb, ktoré uvádzajú výrobky na trh Únie, sprístupňujú ich na ňom alebo výrobky vyvážajú;
- i) „výrobca“ je výrobca výrobku podľa právnych predpisov Únie uplatniteľných na daný výrobok;
- j) „producent“ je producent poľnohospodárskych výrobkov podľa článku 38 ods. 1 ZFEÚ alebo surovín;
- k) „dodávateľ výrobku“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo združenie osôb v dodávateľskom reťazci, ktoré v plnom alebo čiastočnom rozsahu ťažia, zberajú, produkujú alebo vyrábajú výrobok alebo ktoré zasahujú do opracovania alebo spracovania súvisiaceho s výrobkom v ktorejkoľvek fáze jeho dodávateľského reťazca, či už ako výrobca, alebo za akýchkoľvek iných okolností;

- l) „dovozca“ je každá fyzická alebo právnická osoba alebo združenie osôb usadené v Únii, ktoré uvádzajú na trh Únie výrobok z tretej krajiny;
- m) „vývozca“ je vývozca podľa vymedzenia v článku 1 bode 19 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2446³⁷;
- n) „opodstatnená obava“ je riadne podložený dôvod založený na objektívnych a overiteľných informáciách, na základe ktorého majú príslušné orgány podozrenie, že výrobky boli pravdepodobne vyrobené s využitím nútenej práce;
- o) „colné orgány“ sú colné orgány vymedzené v článku 5 bode 1 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
- p) „výrobky vstupujúce na trh Únie“ sú výrobky z tretích krajín, ktoré sú určené na uvedenie na trh Únie alebo ktoré sú určené na súkromné použitie alebo súkromnú spotrebu v rámci colného územia Únie a umiestnené do colného režimu „prepustenie do voľného obehu“;
- q) „výrobky opúšťajúce trh Únie“ sú výrobky umiestnené do colného režimu „vývoz“;
- r) „prepustenie do voľného obehu“ je režim stanovený v článku 201 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
- s) „vývoz“ je režim stanovený v článku 269 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
- t) „systém centrálného elektronického priečinka EÚ pre colníctvo na výmenu osvedčení“ (alebo „EU CSW-CERTEX“) je systém zriadený článkom 4 [nariadenia (EÚ) XX/20XX, ktorým sa zriaďuje prostredie centrálného elektronického priečinka Európskej únie pre colníctvo a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 952/2013, COM(2020) 673 final];
- u) „vnútroštátne prostredie centrálného elektronického priečinka pre colníctvo“ sú vnútroštátne prostredia centrálného elektronického priečinka pre colníctvo vymedzené v článku 2 bode 9 [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XX/20XX³⁸].

Článok 3

Zákaz výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce

Hospodárske subjekty nesmú na trh Únie uvádzať výrobky, ktoré sú vyrobené s využitím nútenej práce, sprístupňovať ich na ňom ani takéto výrobky nesmú vyvážať.

Kapitola II

Vyšetrovania a rozhodnutia príslušných orgánov

Článok 4

Predbežná fáza vyšetровaní

³⁷ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/2446 z 28. júla 2015, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013, pokiaľ ide o podrobné pravidlá, ktorými sa bližšie určujú niektoré ustanovenia Colného kódexu Únie (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2015, s. 1).

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XX/20XX z (Ú. v. EÚ).

1. Príslušné orgány sa pri posudzovaní pravdepodobnosti, že hospodárske subjekty porušili článok 3, riadia prístupom založeným na riziku. Toto posúdenie vychádza zo všetkých relevantných informácií, ktoré majú k dispozícii, vrátane:
 - a) podaní predložených fyzickými alebo právnickými osobami alebo akýmkoľvek združením, ktoré nemá právnu subjektivitu, podľa článku 10;
 - b) ukazovateľov rizika a iných informácií podľa článku 23 písm. b) a c);
 - c) databázy uvedenej v článku 11;
 - d) informácií a rozhodnutí zaznamenaných v informačnom a komunikačnom systéme uvedenom v článku 22 ods. 1 vrátane všetkých minulých prípadov dodržania alebo nedodržania súladu hospodárskeho subjektu s článkom 3;
 - e) informácií, ktoré podľa potreby požaduje príslušný orgán od iných relevantných orgánov, o tom, či posudzované hospodárske subjekty podliehajú povinnosti náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou a či túto náležitú starostlivosť vykonávajú v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi Únie alebo právnymi predpismi členských štátov, v ktorých sa stanovujú požiadavky na náležitú starostlivosť a transparentnosť v súvislosti s nútenou prácou.
2. Pri posudzovaní pravdepodobnosti, že hospodárske subjekty porušili článok 3, sa príslušné orgány zameriavajú na hospodárske subjekty zapojené do článkov hodnotového reťazca, ktoré sú čo najbližšie k miestu pravdepodobného výskytu rizika nútenej práce, a zohľadňujú veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov, množstvo dotknutých výrobkov, ako aj rozsah nútenej práce, na ktorú existuje podozrenie.
3. Pred začatím vyšetovania v súlade s článkom 5 ods. 1 si príslušný orgán vyžiada od posudzovaných hospodárskych subjektov informácie o opatreniach prijatých s cieľom identifikovať riziká nútenej práce vo svojich činnostiach a hodnotových reťazcoch, predchádzať týmto rizikám, zmierniť ich alebo ich eliminovať, pokiaľ ide o posudzované výrobky, a to aj na základe ktoréhokoľvek z uvedených aktov:
 - a) uplatniteľných právnych predpisov Únie alebo právnych predpisov členských štátov, v ktorých sa stanovujú požiadavky na náležitú starostlivosť a transparentnosť v súvislosti s nútenou prácou;
 - b) usmernení vydaných Komisiou podľa článku 23 písm. a);
 - c) usmernení alebo odporúčaní OSN, MOP, OECD alebo iných príslušných medzinárodných organizácií týkajúcich sa náležitej starostlivosti;
 - d) akejkoľvek inej náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou.
4. Hospodárske subjekty odpovedia na žiadosť príslušného orgánu uvedenú v odseku 3 do 15 pracovných dní odo dňa doručenia takejto žiadosti. Hospodárske subjekty môžu príslušným orgánom poskytnúť akékoľvek iné informácie, ktoré môžu považovať za užitočné na účely tohto článku.
5. Príslušné orgány do 30 pracovných dní odo dňa doručenia informácií predložených hospodárskymi subjektmi podľa odseku 4 dospejú v rámci predbežnej fázy svojho vyšetovania k záveru, či existuje opodstatnená obava z porušenia článku 3 na základe posúdenia uvedeného v odseku 1 a informácií predložených hospodárskymi subjektmi podľa odseku 4.

6. Príslušný orgán náležite zohľadní, ak hospodársky subjekt preukáže, že vykonáva náležitú starostlivosť na základe identifikovaného vplyvu nútenej práce vo svojom dodávateľskom reťazci, prijíma a vykonáva vhodné a účinné opatrenia na odstránenie nútenej práce v krátkom čase.
7. Príslušné orgány nezačnú vyšetrovanie podľa článku 5 a zodpovedajúcim spôsobom informujú posudzované hospodárske subjekty, ak sa na základe posúdenia uvedeného v odseku 1 a informácií predložených hospodárskymi subjektmi podľa odseku 4 domnievajú, že neexistuje opodstatnená obava z porušenia článku 3, napríklad z dôvodu, ale nie výlučne, že uplatniteľné právne predpisy, usmernenia, odporúčania alebo akákoľvek iná náležitá starostlivosť v súvislosti s nútenou prácou uvedené v odseku 3 sa uplatňujú spôsobom, ktorým sa zmierňuje riziko nútenej práce, predchádza sa mu a ktorým sa toto riziko eliminuje.

Článok 5

Vyšetrovania

1. Príslušné orgány, ktoré podľa článku 4 ods. 5 určia, že existuje opodstatnená obava z porušenia článku 3, rozhodnú o začatí vyšetrovania dotknutých výrobkov a hospodárskych subjektov.
2. Príslušné orgány, ktoré začnú vyšetrovanie podľa odseku 1, informujú hospodárske subjekty, ktoré sú predmetom vyšetrovania, do troch pracovných dní odo dňa vydania rozhodnutia o začatí takéhoto vyšetrovania o týchto skutočnostiach:
 - a) začatí vyšetrovania a jeho možných dôsledkoch;
 - b) výrobkoch, ktoré sú predmetom vyšetrovania;
 - c) dôvodoch začatia vyšetrovania, pokiaľ to neohrozí výsledok vyšetrovania;
 - d) možnosti hospodárskych subjektov predložiť príslušnému orgánu akýkoľvek iný dokument alebo informácie a dátume, do ktorého sa takéto informácie musia predložiť.
3. Ak o to príslušné orgány požiadajú, prešetrované hospodárske subjekty predložia týmto príslušným orgánom všetky informácie, ktoré sú relevantné a potrebné na účely vyšetrovania, vrátane informácií identifikujúcich prešetrované výrobky, výrobcu alebo producenta týchto výrobkov a dodávateľov týchto výrobkov. Pri žiadaní o takéto informácie príslušné orgány v čo najväčšej možnej miere:
 - a) uprednostňujú prešetrované hospodárske subjekty zapojené do článkov hodnotového reťazca, ktoré sú čo najbližšie k miestu pravdepodobného výskytu rizika nútenej práce, a
 - b) zohľadňujú veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov, množstvo dotknutých výrobkov, ako aj rozsah nútenej práce, na ktorú existuje podozrenie.
4. Hospodárske subjekty predložia informácie do 15 pracovných dní odo dňa podania žiadosti uvedenej v odseku 3 alebo podajú odôvodnenú žiadosť o predĺženie tejto lehoty.
5. Pri rozhodovaní o lehotách uvedených v tomto článku príslušné orgány berú ohľad na veľkosť a hospodárske zdroje dotknutých hospodárskych subjektov.
6. Príslušné orgány môžu vykonať všetky potrebné kontroly a inšpekcie vrátane vyšetrovaní v tretích krajinách za predpokladu, že dotknuté hospodárske subjekty

poskytnú svoj súhlas a že vláda členského štátu alebo tretej krajiny, kde sa majú inšpekcie uskutočniť, bola oficiálne informovaná a nevzniesla žiadne námietky.

Článok 6

Rozhodnutia príslušných orgánov

1. Príslušné orgány posúdia všetky informácie a dôkazy získané podľa článkov 4 a 5 a na tomto základe v primeranej lehote odo dňa začatia vyšetrovania podľa článku 5 ods. 1 stanovia, či došlo k porušeniu článku 3.
2. Ak nebolo možné získať informácie a dôkazy podľa článku 5 ods. 3 alebo 6, bez ohľadu na odsek 1 môžu príslušné orgány stanoviť, že došlo k porušeniu článku 3, na základe akýchkoľvek iných dostupných skutočností.
3. Ak príslušné orgány nedokážu stanoviť, že došlo k porušeniu článku 3, prijímú rozhodnutie o ukončení vyšetrovania a informujú o tom hospodársky subjekt.
4. Ak príslušné orgány stanovia, že došlo k porušeniu článku 3, bezodkladne prijímú rozhodnutie obsahujúce:
 - a) zákaz uvádzať dotknuté výrobky na trh Únie alebo ich sprístupňovať na trhu Únie a vyvážať ich;
 - b) príkaz, aby hospodárske subjekty, ktoré boli predmetom vyšetrovania, stiahli z trhu Únie príslušné výrobky, ktoré už boli na trh uvedené alebo boli na ňom sprístupnené;
 - c) príkaz, aby hospodárske subjekty, ktoré boli predmetom vyšetrovania, naložili s príslušnými výrobkami podľa vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie.
5. Ak hospodársky subjekt nesplní rozhodnutie uvedené v odseku 4, príslušné orgány zabezpečia všetky tieto kroky:
 - a) že je zakázané uvádzať dotknuté výrobky na trh alebo ich na ňom sprístupňovať;
 - b) že výrobky, ktoré už boli uvedené na trh alebo na ňom boli sprístupnené, sa z trhu Únie stiahnu;
 - c) že s každým výrobkom, ktorý zostane dotknutému hospodárskemu subjektu, sa naloží podľa vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie na náklady hospodárskeho subjektu.
6. Ak hospodárske subjekty poskytnú príslušným orgánom dôkazy o tom, že splnili rozhodnutie uvedené v odseku 4 a že odstránili nútenú prácu zo svojich činností alebo z dodávateľského reťazca, pokiaľ ide o dotknuté výrobky, príslušné orgány svoje rozhodnutie do budúcnosti zrušia a informujú hospodárske subjekty.

Článok 7

Obsah rozhodnutia

1. Rozhodnutie uvedené v článku 6 ods. 4 obsahuje všetky tieto prvky:
 - a) zistenia z vyšetrovania a informácie, na ktorých sú zistenia založené;
 - b) primeranú lehotu pre hospodárske subjekty na splnenie príkazu, ktorá nesmie byť kratšia ako 30 pracovných dní a dlhšia, ako je potrebné na stiahnutie

príslušných výrobkov z trhu. Pri stanovovaní takejto lehoty príslušný orgán zohľadňuje veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskeho subjektu;

- c) všetky relevantné informácie, a najmä podrobnosti umožňujúce identifikáciu výrobku, na ktorý sa vzťahuje rozhodnutie, vrátane podrobností o výrobcovi alebo producentovi a dodávateľoch výrobku;
 - d) podľa dostupnosti a relevantnosti informácie požadované podľa colných predpisov vymedzených v článku 5 bode 2 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
2. Komisia prijme vykonávacie akty, v ktorých bližšie určí podrobnosti o informáciách, ktoré majú rozhodnutia obsahovať. Tieto podrobnosti zahŕňajú prinajmenšom podrobnosti o informáciách, ktoré sa majú sprístupniť colným orgánom v súlade s článkom 16 ods. 3. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 29.

Článok 8

Preskúmanie rozhodnutí

1. Príslušné orgány poskytnú hospodárskym subjektom, ktorých sa týka rozhodnutie prijaté podľa článku 6 ods. 4, možnosť požiadať o preskúmanie uvedeného rozhodnutia do 15 pracovných dní odo dňa doručenia uvedeného rozhodnutia. V prípade tovaru podliehajúceho skaze, zvierat a rastlín je táto lehota päť pracovných dní. Žiadosť o preskúmanie obsahuje informácie, ktoré preukazujú, že výrobky sú uvedené na trh alebo sú na ňom sprístupnené, alebo sa majú vyviesť v súlade s článkom 3.
2. Žiadosť o preskúmanie rozhodnutia prijatého podľa článku 6 ods. 4 obsahuje nové informácie, na ktoré príslušný orgán nebol počas vyšetrovania upozornený. Žiadosťou o preskúmanie sa odkladá výkon rozhodnutia prijatého podľa článku 6 ods. 4, kým príslušný orgán nerozhodne o žiadosti o preskúmanie.
3. Príslušný orgán prijme rozhodnutie o žiadosti o preskúmanie do 15 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti. V prípade tovaru podliehajúceho skaze, zvierat a rastlín je táto lehota päť pracovných dní.
4. Ak príslušný orgán usúdi, že po zohľadnení nových informácií poskytnutých hospodárskym subjektom v súlade s odsekom 1 nedokáže stanoviť, že výrobky boli uvedené na trh, sprístupnené na ňom alebo sa vyvážajú v rozpore s článkom 3, svoje rozhodnutie prijaté podľa článku 6 ods. 4 zruší.
5. Hospodárske subjekty, ktorých sa týka rozhodnutie príslušného orgánu podľa tohto nariadenia, sa môžu obrátiť na súd, aby preskúmal procesnú a vecnú zákonnosť rozhodnutia.
6. Odsekom 5 nie je dotknuté žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva, ktorým sa vyžaduje, aby sa pred začatím súdneho konania vyčerpali postupy administratívneho preskúmania.
7. Rozhodnutiami prijatými príslušnými orgánmi podľa článku 6 a tohto článku nie sú dotknuté žiadne rozhodnutia súdnej povahy prijaté vnútroštátnymi súdmi alebo tribunálmi členských štátov vo vzťahu k tým istým hospodárskym subjektom alebo výrobkom.

Článok 9

Povinnosti príslušných orgánov v oblasti poskytovania informácií

1. Príslušný orgán bezodkladne informuje Komisiu a príslušné orgány ostatných členských štátov, ktoré používajú informačný a komunikačný systém uvedený v článku 22 ods. 1, o týchto skutočnostiach:
 - a) každom rozhodnutí nezačať vyšetrowanie v nadväznosti na predbežnú fázu vyšetrowania, ako sa uvádza v článku 4 ods. 7;
 - b) každom rozhodnutí začať vyšetrowanie uvedenom v článku 5 ods. 1;
 - c) každom rozhodnutí zakázať uvádzanie výrobkov na trh, ich sprístupňovanie na ňom a ich vývoz, ako aj prikázať stiahnutie z trhu výrobkov, ktoré už boli na trh uvedené alebo na ňom boli sprístupnené, a prikázať naloženie s nimi, uvedenom v článku 6 ods. 4;
 - d) každom rozhodnutí ukončiť vyšetrowanie uvedenom v článku 6 ods. 3;
 - e) každom zrušení rozhodnutia uvedenom v článku 6 ods. 6;
 - f) každej žiadosti hospodárskeho subjektu o preskúmanie uvedenej v článku 8 ods. 1;
 - g) každom výsledku preskúmania uvedeného v článku 8 ods. 4.
2. Komisia sprístupní rozhodnutia a zrušenia uvedené v odseku 1 písm. c), d), e) a g) na osobitnom webovom sídle.

Článok 10

Predkladanie informácií týkajúcich sa porušení článku 3

1. Podania informácií akoukoľvek fyzickou alebo právnickou osobou alebo združením bez právnej subjektivity o údajných porušeníach článku 3 príslušným orgánom obsahujú informácie o dotknutých hospodárskych subjektoch alebo výrobkoch a uvádzajú sa v nich dôvody na doloženie tohto tvrdenia.
2. Príslušný orgán čo najskôr informuje osobu alebo združenie uvedené v odseku 1 o výsledku posúdenia ich podania.
3. Na nahlasovanie všetkých porušení tohto nariadenia a ochranu osôb, ktoré takéto porušenia nahlasujú, sa uplatňuje smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937³⁹.

Článok 11

Databáza rizikových oblastí alebo výrobkov z hľadiska nútenej práce

1. Komisia vyzve externých odborníkov na poskytnutie orientačnej, nevyčerpávajúcej, overiteľnej a pravidelne aktualizovanej databázy rizík výskytu nútenej práce v konkrétnych zemepisných oblastiach alebo v súvislosti s konkrétnymi výrobkami, a to aj pokiaľ ide o nútenú prácu nariadenú štátnymi orgánmi. Databáza vychádza

³⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17).

z usmernení uvedených v článku 23 písm. a), b) a c) a z relevantných externých zdrojov informácií okrem iného od medzinárodných organizácií a orgánov tretích krajín.

2. Komisia zaistí, aby bola databáza verejne prístupná externými expertmi najneskôr 24 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia.
3. Od hospodárskych subjektov, ktoré na trh Únie uvádzajú, sprístupňujú na ňom alebo vyvážajú výrobky, ktoré nie sú spomenuté v databáze uvedenej v odseku 1 tohto článku alebo ktoré pochádzajú z oblastí, ktoré nie sú spomenuté v tejto databáze, sa takisto vyžaduje, aby dodržiavali článok 3.

Článok 12

Príslušné orgány

1. Členské štáty určia jeden alebo viaceré príslušné orgány zodpovedné za plnenie povinností stanovených v tomto nariadení. Určené príslušné orgány členských štátov sú zodpovedné za zabezpečenie účinného a jednotného vykonávania tohto nariadenia v celej Únii.
2. Ak členské štáty určili viac ako jeden príslušný orgán, jasne vymedzia príslušné povinnosti a vytvoria mechanizmy na komunikáciu a koordináciu, ktoré týmto orgánom umožnia úzko spolupracovať a účinne vykonávať svoje povinnosti.
3. Najneskôr tri mesiace od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia členské štáty poskytnú Komisii a ostatným členským štátom prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 22 ods. 1 tieto informácie:
 - a) názvy, adresy a kontaktné údaje určeného príslušného orgánu alebo orgánov;
 - b) oblasti pôsobnosti určeného príslušného orgánu alebo orgánov.Členské štáty pravidelne aktualizujú informácie stanovené v tomto odseku prvom pododseku písm. a) a b).
4. Komisia zverejní zoznam určených príslušných orgánov na svojom webovom sídle a tento zoznam pravidelne aktualizuje na základe aktualizácií doručených od členských štátov.
5. Členské štáty zabezpečia, aby určené príslušné orgány vykonávali svoje právomoci nestranne, transparentne a s náležitým ohľadom na povinnosti služobného tajomstva. Členské štáty zabezpečia, aby ich príslušné orgány mali potrebné právomoci a zdroje na vedenie vyšetrovaní vrátane dostatočných rozpočtových a iných zdrojov a aby úzko koordinovali svoju prácu s vnútroštátnymi inšpektorátmi práce, justičnými orgánmi a orgánmi presadzovania práva vrátane tých, ktoré sú zodpovedné za boj proti obchodovaniu s ľuďmi.
6. Členské štáty prenesú na svoje príslušné orgány právomoc ukladať sankcie v súlade s článkom 30.

Článok 13

Administratívna spolupráca a komunikácia medzi príslušnými orgánmi

1. Komisia zabezpečuje efektívnu spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov uľahčovaním a koordináciou výmeny a získavania informácií a najlepších postupov v súvislosti s uplatňovaním tohto nariadenia.
2. Príslušné orgány sa aktívne zapájajú do siete uvedenej v článku 24.

Článok 14

Uznávanie rozhodnutí

1. Rozhodnutia vydané príslušným orgánom v jednom členskom štáte uznávajú a presadzujú príslušné orgány v ostatných členských štátoch, pokiaľ sa týkajú výrobkov s rovnakou identifikáciou a z toho istého dodávateľského reťazca, v prípade ktorých sa zistila nútená práca.
2. Príslušný orgán, ktorému bola prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 22 ods. 1 od príslušného orgánu iného členského štátu doručená žiadosť o informácie na overenie akýchkoľvek dôkazov poskytnutých hospodárskym subjektom, poskytne tieto informácie do 15 pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti.
3. Ak dva alebo viaceré príslušné orgány začnú vyšetrowania týkajúce sa tých istých výrobkov alebo hospodárskych subjektov, vedúcim orgánom je ten, ktorý ako prvý informoval Komisiu a príslušné orgány ostatných členských štátov o rozhodnutí začať vyšetrowanie v súlade s článkom 9 ods. 1 písm. b).
4. Pred začatím vyšetrowania v súlade s článkom 5 príslušný orgán v informačnom a komunikačnom systéme uvedenom v článku 22 ods. 1 overí, či existuje vedúci orgán uvedený v odseku 3, ktorý vyšetruje ten istý výrobok a hospodársky subjekt.
5. Ak existuje vedúci orgán uvedený v odseku 3, príslušné orgány poskytnú všetky dôkazy a informácie, ktoré môžu mať, uvedenému vedúcemu orgánu s cieľom uľahčiť vyšetrowanie, a nezačnú samostatné vyšetrowanie.
6. Vedúci orgán vykoná vyšetrowanie a prijme rozhodnutie v súlade s článkom 6 na základe posúdenia všetkých dôkazov, ktoré má k dispozícii.

Kapitola III

Výrobky vstupujúce na trh Únie alebo opúšťajúce trh Únie

Článok 15

Kontroly

1. Výrobky, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú, podliehajú kontrolám a opatreniam stanoveným v tejto kapitole.
2. Uplatňovaním tejto kapitoly nie sú dotknuté iné právne predpisy Únie, ktorými sa upravuje prepustenie výrobkov do voľného obehu alebo ich vývoz, a to najmä články 46, 47, 134 a 267 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
3. Ak v lehotách uvedených v článku 8 ods. 1 nebola podaná žiadna žiadosť o preskúmanie alebo ak je rozhodnutie v prípade žiadosti o preskúmanie uvedené v článku 8 ods. 3 konečné, príslušný orgán bezodkladne colným orgánom členských štátov oznámi:

- a) každé rozhodnutie zakázať uvádzanie výrobkov na trh Únie alebo ich sprístupňovanie na ňom a ich vývoz, ako aj prikázať stiahnutie z trhu výrobkov, ktoré už boli na trh Únie uvedené alebo na ňom boli sprístupnené, a naloženie s nimi uvedené v článku 6 ods. 4;
 - b) každé rozhodnutie v nadväznosti na preskúmanie uvedené v článku 8 ods. 3.
4. Colné orgány pri identifikovaní výrobkov, ktoré nemusia byť v súlade so zákazom stanoveným v článku 3, vychádzajú z rozhodnutí oznámených podľa odseku 3. Na tento účel vykonávajú v súlade s článkami 46 a 47 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 kontroly výrobkov, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú.
5. Príslušný orgán bezodkladne oznámi colným orgánom členských štátov zrušenie rozhodnutia uvedeného v článku 6 ods. 6.

Článok 16

Informácie, ktoré sa majú sprístupňovať colným orgánom

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 27 na doplnenie tohto nariadenia identifikáciou výrobkov alebo skupín výrobkov, v prípade ktorých sa colným orgánom poskytujú informácie uvedené v odseku 2, a to okrem iného na základe databázy uvedenej v článku 11 alebo informácií a rozhodnutí zaznamenaných v informačnom a komunikačnom systéme uvedenom v článku 22 ods. 1.
2. Colným orgánom sa poskytujú informácie identifikujúce výrobok, informácie o výrobcovi alebo producentovi a informácie o dodávateľoch výrobkov týkajúce sa výrobkov vstupujúcich na trh Únie alebo opúšťajúcich trh Únie, ktoré Komisia identifikovala podľa odseku 1, pokiaľ sa poskytnutie takýchto informácií už nevyžaduje podľa colných predpisov uvedených v článku 5 bode 2 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.
3. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých bližšie určí podrobnosti o informáciách, ktoré sa majú sprístupňovať colným orgánom podľa odseku 1.
4. Vykonávacie akty uvedené v odseku 3 sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 29.
5. Ak bol v rozhodnutí uvedenom v článku 6 ods. 4 identifikovaný konkrétny výrobok, s cieľom umožniť colným orgánom okamžite konať sa na delegované akty prijaté podľa tohto článku uplatňuje postup stanovený v článku 28.

Článok 17

Pozastavenie

Ak colné orgány identifikujú výrobok vstupujúci na trh Únie alebo opúšťajúci trh Únie, ktorý môže byť v súlade s rozhodnutím doručeným podľa článku 15 ods. 3 v rozpore s článkom 3, pozastavia prepustenie tohto výrobku do voľného obehu alebo jeho vývoz. Colné orgány bezodkladne informujú dotknuté príslušné orgány o pozastavení a postúpia im všetky relevantné informácie, ktoré im umožnia stanoviť, či sa na daný výrobok vzťahuje rozhodnutie oznámené podľa článku 15 ods. 3.

Článok 18

Prepustenie do voľného obehu alebo vývoz

1. Ak bolo prepustenie výrobku do voľného obehu alebo jeho vývoz v súlade s článkom 17 pozastavené, daný výrobok sa prepustí do voľného obehu alebo vyvezie, ak boli splnené všetky ostatné požiadavky a formality týkajúce sa takéhoto prepustenia alebo vývozu a ak je splnená niektorá z týchto podmienok:
 - a) do štyroch pracovných dní od pozastavenia, ak príslušné orgány nepožiadali colné orgány o zachovanie pozastavenia. V prípade výrobkov podliehajúcich skaze, zvierat a rastlín je táto lehota dva pracovné dni;
 - b) príslušné orgány informovali colné orgány o svojom schválení na prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz podľa tohto nariadenia.
2. Prepustenie do voľného obehu ani vývoz sa nepovažujú za dôkaz súladu s právom Únie, a konkrétne s týmto nariadením.

Článok 19

Odmietnutie prepustenia do voľného obehu alebo vývozu

1. Ak príslušné orgány dospejú k záveru, že výrobok, o ktorom boli informované v súlade s článkom 17, je výrobkom vyrobeným s využitím nútenej práce podľa rozhodnutia uvedeného v článku 6 ods. 4, požiadajú colné orgány, aby ho neprepustili do voľného obehu ani nepovolili jeho vývoz.
2. Príslušné orgány bezodkladne vložia uvedenú informáciu do informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 22 ods. 1 a zodpovedajúcim spôsobom informujú colné orgány. Po takomto informovaní colné orgány nepovolia prepustenie tohto výrobku do voľného obehu ani jeho vývoz a do systému na spracovanie colných údajov a podľa možnosti do obchodnej faktúry priloženej k výrobku a do akéhokoľvek iného relevantného sprievodného dokladu takisto zahrnú toto oznámenie:

„Výrobok vyrobený s využitím nútenej práce – prepustenie do voľného obehu/vývoz nepovolený – nariadenie (EÚ) XX/20XX“ [OP uvedie odkaz na toto nariadenie].

Článok 20

Opatrenia týkajúce sa výrobkov, ktorých prepustenie do voľného obehu alebo na vývoz bolo zamietnuté

Ak bolo prepustenie výrobku do voľného obehu alebo jeho vývoz v súlade s článkom 19 zamietnuté, colné orgány prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa s dotknutým výrobkom naložilo podľa vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie. Články 197 a 198 nariadenia (EÚ) č. 952/2013 sa uplatňujú zodpovedajúcim spôsobom.

Článok 21

Výmena informácií a spolupráca

1. S cieľom umožniť prístup založený na riziku v prípade výrobkov, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú, a s cieľom zabezpečiť, aby boli kontroly účinné

a vykonávané v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, príslušné orgány a colné orgány úzko spolupracujú a vymieňajú si informácie súvisiace s rizikom.

2. Spolupráca medzi orgánmi a výmena informácií o riziku potrebných na plnenie ich príslušných úloh podľa tohto nariadenia, a to aj elektronickými prostriedkami, sa uskutočňuje medzi týmito orgánmi:
 - a) colnými orgánmi, a to v súlade s článkom 46 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 952/2013;
 - b) príslušnými orgánmi a colnými orgánmi, a to v súlade s článkom 47 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.

Kapitola IV

Informačné systémy, usmernenia a koordinované presadzovanie

Článok 22

Informačné a komunikačné systémy

1. Príslušné orgány na účely kapitol II a III používajú informačný a komunikačný systém uvedený v článku 34 nariadenia (EÚ) 2019/1020. Komisia, príslušné orgány a colné orgány majú na účely tohto nariadenia prístup k uvedenému systému.
2. Rozhodnutia oznámené podľa článku 15 ods. 3 sa vkladajú do príslušného prostredia riadenia colných rizík.
3. Komisia vyvinie prepojenie s cieľom umožniť automatizované oznamovanie rozhodnutí uvedených v článku 15 ods. 3 z informačného a komunikačného systému uvedeného v odseku 1 do prostredia uvedeného v odseku 4. Toto prepojenie sa začne prevádzkovať najneskôr dva roky od dátumu prijatia vykonávacieho aktu uvedeného v odseku 7 písm. b), pokiaľ ide o uvedené prepojenie.
4. Žiadosti a notifikácie vymieňané medzi príslušnými orgánmi a colnými orgánmi podľa článkov 17 až 20 tohto nariadenia, ako aj následné správy sa uskutočňujú prostredníctvom informačného a komunikačného systému uvedeného v odseku 1.
5. Komisia prepojí vnútroštátne prostredia centrálného elektronického priečinka pre colníctvo s informačným a komunikačným systémom uvedeným v odseku 1 s cieľom umožniť výmenu žiadostí a oznámení medzi colnými a príslušnými orgánmi podľa článkov 17 až 20 tohto nariadenia. Toto prepojenie sa zabezpečí prostredníctvom [EU CSW-CERTEX podľa nariadenia XX/20XX]⁴⁰ do štyroch rokov od dátumu prijatia vykonávacieho aktu uvedeného v odseku 7 písm. c). Výmeny uvedené v odseku 4 sa uskutočňujú prostredníctvom uvedeného prepojenia hneď po jeho uvedení do prevádzky.
6. Komisia môže zo systému dohľadu uvedeného v článku 56 ods. 1 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2015/2447 extrahovať informácie o výrobkoch, ktoré vstupujú na trh Únie alebo ho opúšťajú, súvisiace s vykonávaním tohto nariadenia a postúpiť ich do informačného a komunikačného systému uvedeného v odseku 1.

⁴⁰

Zriadený nariadením o prostredí centrálného elektronického priečinka EÚ pre colníctvo (EU SWE-C).

7. Komisia je splnomocnená prijímať vykonávacie akty v súlade s postupom preskúmania podľa článku 29 na spresnenie procesných pravidiel a podrobností vykonávacích opatrení na účely tohto článku vrátane:
- a) funkcií, údajových prvkov a spracúvania údajov, ako aj pravidiel spracúvania osobných údajov, dôvernosti a prevádzkovania v súvislosti s informačným a komunikačným systémom uvedeným v odsekoch 1 a 4;
 - b) funkcií, údajových prvkov a spracúvania údajov, ako aj pravidiel spracúvania osobných údajov, dôvernosti a prevádzkovania v súvislosti s prepojením uvedeným v odseku 3;
 - c) údajov, ktoré sa majú zasielať medzi informačným a komunikačným systémom uvedeným v odseku 1 a vnútroštátnymi prostriedmi centrálného elektronického priečinka pre colníctvo na účely odseku 5;
 - d) údajov, ktoré sa majú zasielať, ako aj pravidiel týkajúcich sa ich dôvernosti a prevádzkovania v súlade s odsekom 6.

Článok 23

Usmernenia

Komisia najneskôr 18 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia vydá usmernenia, ktoré zahŕňajú:

- a) pokyny k náležitej starostlivosti v súvislosti s nútenou prácou, v ktorých sa zohľadnia uplatniteľné právne predpisy Únie stanovujúce požiadavky na náležitú starostlivosť v súvislosti s nútenou prácou, usmernenia a odporúčania od medzinárodných organizácií, ako aj veľkosť a hospodárske zdroje hospodárskych subjektov;
- b) informácie o ukazovateľoch rizika nútenej práce, ktoré sú založené na nezávislých a overiteľných informáciách vrátane správ od medzinárodných organizácií, najmä Medzinárodnej organizácie práce, občianskej spoločnosti, podnikateľských organizácií, a skúsenostiach s vykonávaním právnych predpisov Únie, v ktorých sa stanovujú požiadavky na náležitú starostlivosť v súvislosti s nútenou prácou;
- c) zoznam verejne dostupných zdrojov informácií relevantných na účely vykonávania tohto nariadenia;
- d) ďalšie informácie, ktoré príslušným orgánom uľahčia vykonávanie tohto nariadenia;
- e) pokyny k praktickému vykonávaniu článku 16 a prípadne akýchkoľvek iných ustanovení uvedených v kapitole III tohto nariadenia.

Článok 24

Úijná sieť proti výrobkom nútenej práce

1. Zriaďuje sa Úijná sieť proti výrobkom nútenej práce (ďalej len „sieť“). Sieť slúži ako platforma pre štruktúrovanú koordináciu a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi členských štátov a Komisiou a na zefektívnenie postupov presadzovania tohto nariadenia v rámci Únie, čím sa zvýši účinnosť a súdržnosť presadzovania.

2. Sieť tvoria zástupcovia príslušných orgánov každého členského štátu, zástupcovia Komisie a v prípade potreby odborníci z colných orgánov.
3. Sieť plní tieto úlohy:
 - a) uľahčiť určovanie spoločných priorít pre činnosti v oblasti presadzovania práva, vymieňať si informácie, odborné znalosti a najlepšie postupy;
 - b) viesť spoločné vyšetrovania;
 - c) uľahčovať činnosti v oblasti budovania kapacít a napomáhať jednotné prístupy založené na riziku a administratívne postupy pri vykonávaní tohto nariadenia v členských štátoch;
 - d) prispievať k vypracovaniu pokynov na zaistenie účinného a jednotného uplatňovania tohto nariadenia;
 - e) podporovať a uľahčovať spoluprácu s cieľom preskúmať možnosti využitia nových technológií v záujme presadzovania tohto nariadenia a výsledovateľnosti výrobkov;
 - f) podporovať spoluprácu a výmenu odborných znalostí a najlepších postupov medzi príslušnými orgánmi a colnými orgánmi.
4. Komisia prostredníctvom siete podporuje a stimuluje spoluprácu medzi orgánmi presadzovania práva a zúčastňuje sa na zasadnutiach siete.
5. Sieť vypracuje svoj rokovací poriadok.

KAPITOLA V

Záverečné ustanovenia

Článok 25

Dôvernost'

1. Príslušné orgány používajú informácie získané podľa tohto nariadenia len na účely uplatňovania tohto nariadenia.
2. Komisia, členské štáty a príslušné orgány na požiadanie zaobchádzajú s totožnosťou tých, ktorí poskytujú informácie, alebo s poskytnutými informáciami ako s dôvernými. K žiadosti o zachovanie dôvernosti sa pripojí súhrn poskytnutých informácií, ktorý nemá dôverný charakter, alebo odôvodnenie, prečo nie je súhrn daných informácií možné vypracovať spôsobom, ktorý nemá dôverný charakter.
3. Odsek 2 nebráni Komisii zverejniť všeobecné informácie v súhrnnej podobe za predpokladu, že takéto všeobecné informácie neobsahujú žiadne informácie, na základe ktorých by bolo možné zistiť totožnosť poskytovateľa týchto informácií. Pri takomto zverejnení všeobecných informácií v súhrnnej podobe sa zohľadňuje oprávnený záujem dotknutých strán predísť zverejneniu dôverných informácií.

Článok 26

Medzinárodná spolupráca

1. S cieľom uľahčiť účinné vykonávanie a presadzovanie tohto nariadenia môže Komisia podľa potreby spolupracovať okrem iného s orgánmi tretích krajín,

medzinárodnými organizáciami, so zástupcami občianskej spoločnosti a s podnikateľskými organizáciami, zapájať tieto subjekty a vymieňať si s nimi informácie. Medzinárodná spolupráca s orgánmi tretích krajín sa uskutočňuje štruktúrovaným spôsobom v rámci existujúcich štruktúr dialógov s tretími krajinami alebo v prípade potreby osobitných štruktúr, ktoré sa vytvoria *ad hoc*.

2. Na účely odseku 1 môže spolupráca okrem iného s medzinárodnými organizáciami, so zástupcami občianskej spoločnosti, s podnikateľskými organizáciami a príslušnými orgánmi tretích krajín viesť k tomu, že Únia vypracuje sprievodné opatrenia na podporu úsilia spoločností a partnerských krajín a miestne dostupných kapacít v boji proti nútenej práci.

Článok 27

Delegované akty a vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 16 ods. 1 sa Komisii udeľuje na dobu neurčitú od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 16 ods. 1 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁴¹.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 16 ods. 1 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 28

Postup pre naliehavé prípady

1. Delegované akty prijaté podľa tohto článku nadobúdajú účinnosť okamžite a uplatňujú sa, pokiaľ voči nim nie je v súlade s odsekom 2 vznesená námietka. V oznámení delegovaného aktu Európskemu parlamentu a Rade sa uvedú dôvody použitia postupu pre naliehavé prípady.

⁴¹ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o lepšej tvorbe práva (Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1).

2. Európsky parlament alebo Rada môžu vzniesť voči delegovanému aktu námietku v súlade s postupom uvedeným v článku 27 ods. 6. V takom prípade Komisia okamžite po oznámení rozhodnutia Európskeho parlamentu alebo Rady vzniesť námietku akt zruší.

Článok 29

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Tento výbor je výborom v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 30

Sankcie

1. Členské štáty stanovia pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných v prípade nesplnenia rozhodnutia uvedeného v článku 6 ods. 4 a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania v súlade s vnútroštátnym právom.
2. Stanovené sankcie sú účinné, primerané a odrádzajúce.
3. Členské štáty do [OP vloží DÁTUM = 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] o týchto ustanoveniach informujú Komisii, ak ešte neboli oznámené, a Komisii bezodkladne oznámia každú nasledujúcu zmenu, ktorá sa ich týka.

Článok 31

Nadobudnutie účinnosti a dátum uplatňovania

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie sa uplatňuje od [OP vloží DÁTUM = 24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

1.4.2. Špecifické ciele

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

1.5.3. Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti

1.5.4. Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

1.5.5. Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

1.7. Plánovaný spôsob riadenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly

2.2.2. Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie

2.2.3. Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

3.2.5. Príspevky od tretích strán

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zakazujú výrobky vyrobené s využitím nútenej práce na trhu Únie

1.2. Príslušné oblasti politiky

Vnútrotrh s tovarom a so službami

[Spoločná obchodná politika]

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☒ **novej akcie**

☐ **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu⁴²**

☐ **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☐ **zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

Medzinárodné spoločenstvo sa zaviazalo úplne odstrániť nútenú prácu do roku 2030 (cieľ OSN v oblasti udržateľného rozvoja č. 8.7). Jej využívanie je však naďalej rozšírené. Medzinárodná organizácia práce (MOP) odhaduje celosvetový počet ľudí nachádzajúcich sa v podmienkach nútenej práce na 27,6 milióna.

Cieľom tohto nariadenia je účinne zakázať uvádzanie výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce vrátane nútenej detskej práce na trh Únie, ich sprístupňovanie na ňom a vývoz takýchto výrobkov z Únie. Zákaz sa vzťahuje tak na domáce, ako aj dovážané a vyvážané výrobky. Nariadenie vychádza z medzinárodných noriem a dopĺňa existujúce horizontálne a odvetvové iniciatívy EÚ, najmä povinnosti týkajúce sa náležitej starostlivosti a transparentnosti, pričom kombinuje zákaz so spoľahlivým rámcom presadzovania práva založeným na riziku.

1.4.2. Špecifické ciele

Konkrétny cieľ č.

1. Úplne odstrániť nútenú prácu v EÚ a prispieť k obmedzeniu využívania nútenej práce vo svete.

2. Zriadiť a podporovať príslušné orgány v členských štátoch pri riešení otázok nútenej práce.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Očakáva sa, že návrhom sa vytvorí rámec na identifikáciu výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce, ktoré boli sprístupnené v EÚ, a na ich následný zákaz.

⁴²

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

To bude predstavovať významný faktor odrádzajúci od využívania nútenej práce na produkciu, ťažbu, zber alebo výrobu výrobkov a ich sprístupňovania v EÚ. Takisto sa tým vytvoria rovnaké podmienky a odstráni sa nekalá hospodárska súťaž založená na nižších cenách v dôsledku využívania nútenej práce.

Keďže hospodárske subjekty budú musieť riešiť otázky nútenej práce vo svojom dodávateľskom reťazci, aby mohli tieto výrobky s istotou uvádzať na trh v EÚ, počet obetí nútenej práce sa zníži. Navrhovaný akt bude okrem toho zahŕňať aj opatrenia na riešenie štátom podporovanej nútenej práce.

Vďaka nástrojom, ktoré sa majú zaviesť na účely tohto návrhu, budú mať hospodárske subjekty ďalšie usmernenia a informácie v súvislosti s tým, ako zamedziť nútenej práci vo svojom dodávateľskom reťazci, a spotrebiteľia budú informovaní o výrobkoch, pri výrobe ktorých sa využila nútená práca.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uvedte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Počet vykonaných vyšetrení v predbežnej fáze a vyšetrení,
počet identifikovaných výrobkov s využitím nútenej práce,
objem výrobkov, ktoré boli stiahnuté z trhu alebo v prípade ktorých nebolo na hraniciach povolené prepustenie do voľného obehu.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy

Navrhované nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie a začne sa uplatňovať [24] mesiacov po tomto dátume.

V rámci prípravy na uplatňovanie tohto nariadenia bude Komisia musieť do [18] mesiacov od nadobudnutia účinnosti vypracovať usmernenia pre príslušné orgány a hospodárske subjekty (článok 23).

Komisia takisto s využitím externých odborníkov poskytne databázu rizikových oblastí a výrobkov v súvislosti s nútenou prácou (článok 11).

Komisia bude splnomocnená prijímať vykonávacie akty na vymedzenie procesných pravidiel a podrobností vykonávacích opatrení pre informačné a komunikačné systémy (článok 22) a na bližšie určenie podrobností o informáciách, ktoré majú obsahovať rozhodnutia príslušných orgánov (článok 7).

1.5.2. Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Dôvody na akciu na európskej úrovni (*ex ante*)

Rozsah nútenej práce vo svete a význam trhu Únie pre producentov využívajúcich nútenú prácu sú presvedčivými dôvodmi na to, aby sa prijali opatrenia na úrovni EÚ v snahe zastaviť uvádzanie takýchto výrobkov na trh Únie a ich sprístupňovanie na ňom s cieľom prispieť k odstráneniu tohto javu.

Akcia len na úrovni právnych predpisov členských štátov v tejto oblasti pravdepodobne nebude dostatočná a efektívna na dosiahnutie cieľov návrhu. Európske právne predpisy a koordinácia presadzovania práva sú potrebné z týchto dôvodov:

- fungovanie trhu Únie si bude vyžadovať spoločné ustanovenia v tejto oblasti,
- úsilie v oblasti presadzovania práva musí byť jednotné v celej Únii. Ak je presadzovanie v niektorých častiach EÚ menej prísne, vytvoria sa slabé oblasti, čo môže ohroziť verejný záujem a vytvoriť nespravodlivé obchodné podmienky,
- riziká súvisiace s nútenou prácou v hodnotových reťazcoch spoločností majú často cezhraničné účinky a zasahujú do niekoľkých členských štátov Únie a/alebo tretích krajín. Zdôrazňuje sa tým potreba celounijného prístupu s právnou istotou a rovnakými podmienkami pre spoločnosti pôsobiace na celom vnútornom trhu aj mimo neho.

Očakávaný prínos vytvorený Úniou (*ex post*)

Únia zákazom sprístupňovania výrobkov vyrobených s využitím nútenej práce na jej trhu výrazne prispeje k úplnému odstráneniu nútenej práce na celom svete. To bude prínosom aj pre obeť nútenej práce, keďže hospodárske subjekty budú riešiť nútenú prácu prijatím vhodných opatrení v podobe vyplácania náhrad, opráv pracovných zmlúv atď. v súlade s medzinárodnými normami náležitej starostlivosti.

1.5.3. *Poznatzky získané z podobných skúseností v minulosti*

Toto nariadenie je novou akciou a v EÚ neexistujú žiadne skúsenosti z minulosti. Pri jeho vypracúvaní sme sa však poučili zo skúseností s podobnými opatreniami, ktoré prijali medzinárodné organizácie a partnerské krajiny, najmä Spojené štáty americké.

1.5.4. *Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Návrh je politickou prioritou Európskej komisie a plní záväzok podporovať dodržiavanie ľudských práv na celom svete. Dopĺňa iné legislatívne návrhy Komisie, ako je návrh smernice o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a návrh nariadenia o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov.

Vychádza z logiky iných právnych predpisov týkajúcich sa výrobkov, ako je nariadenie o dohľade nad trhom. Okrem toho informačný a komunikačný nástroj potrebný na presadzovanie tohto nariadenia je založený na systéme vytvorenom na účely nariadenia o dohľade nad trhom.

Pokiaľ ide o prácu colných orgánov a colné režimy, systémy, ktoré sú pre ne už zavedené, sa prispôbia tak, aby umožňovali vykonávanie tohto nariadenia.

1.5.5. *Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia*

Keďže všetky výrobky, ktoré sa sprístupňujú na trhu Únie, patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia a vzhľadom na to, že ide o nové činnosti, budú potrebné dodatočné ľudské zdroje a administratívne zdroje, ako aj operačné rozpočtové prostriedky.

Z týchto ustanovení budú pre Komisiu vyplývať ročné náklady:

- usmernenia a databáza rizikových oblastí alebo výrobkov v súvislosti s nútenou prácou (články 11 a 23),
- Únijná sieť proti výrobkom nútenej práce (článok 24) a výbor (článok 27),

- informačný a komunikačný systém (článok 22).

Návrh bude mať neobmedzené trvanie. Komisia bude slúžiť ako sekretariát Únijnej siete proti výrobkom nútenej práce, čo si vyžaduje neustále ľudské zdroje. Pokiaľ ide o informačný a komunikačný systém, bude potrebné zriadiť nový modul existujúceho informačného a komunikačného systému uvedeného v článku 34 nariadenia (EÚ) 2019/1020, ako aj prispôsobiť informačné systémy pre colnú správu. Usmernenia a databáza (v rámci ktorej sa budú poskytovať externé vstupy) si takisto budú vyžadovať správu zo strany Komisie. Odhaduje sa, že všetky úlohy si v prvých dvoch rokoch vykonávania budú vyžadovať viac ľudských zdrojov.

Predbežne sa odhaduje, že v súvislosti s uvedenými ustanoveniami budú potrebné ľudské zdroje, ako je uvedené ďalej v ekvivalentoch plného pracovného času. Ekvivalenty plného pracovného času budú rozdelené medzi GR GROW, GR TRADE a GR TAXUD a budú zahŕňať zamestnancov vo funkčných skupinách AD, ako aj AST.

	Prvý rok po prijatí	Druhý rok po prijatí	Nasledujúce roky
Usmernenia a databáza	3	3	3
Únijná sieť proti výrobkom nútenej práce, výbor	6	3	3
Informačný a komunikačný systém	4	3	2

Okrem toho v dôsledku návrhu vzniknú ďalšie administratívne výdavky. Tie sa týkajú najmä nákladov súvisiacich s informačným a komunikačným systémom, ale aj administratívnych nákladov súvisiacich s hostingom databázy, uverejnením usmernení a organizáciou zasadnutí siete a výboru. Tieto náklady sa odhadujú na 4,3 milióna EUR.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ obmedzené trvanie

- ☐ v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- ☐ Finančný vplyv na viazané rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR a na platobné rozpočtové prostriedky od RRRR do RRRR.

☒ neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od roku 2024 do roku [2025],
- a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob riadenia⁴³

☒ Priame riadenie na úrovni Komisie

- ☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ Zdieľané riadenie s členskými štátmi

☐ Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☐ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,
- ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V ZEÚ a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov riadenia uved'te v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

--

⁴³

Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Uved'te frekvenciu a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Uplatňujú sa štandardné pravidlá monitorovania výdavkov Komisie na vykonávanie tohto nariadenia.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Spôsob riadenia tejto iniciatívy je priame riadenie Komisiou a povinnosti týkajúce sa jej vykonávania sa budú vzťahovať na jej útvary. Dôvodmi sú:

- vysoký politický obsah, ako napríklad pri vypracovaní usmernení,
- informačné a komunikačné systémy potrebné na vykonávanie týchto právnych predpisov sú už pod kontrolou útvarov Komisie.

Komisii bude pomáhať výbor zložený zo zástupcov členských štátov. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Operačné riziká sa týkajú informačných a komunikačných systémov a toho, že účinne nepodporia spoluprácu medzi príslušnými orgánmi a ich spoluprácu s colnými orgánmi.

Operačné riziká týkajúce sa databázy v súvislosti s tým, do akej miery by bola funkčná a informatívna pre príslušné orgány.

Usmernenie:

To zahŕňa vysvetlenie, akým spôsobom sa teraz riešia základné príčiny vysokej chybovosti v predchádzajúcich programoch, napr. zjednodušením predtým zložitých postupov, ktoré boli náchylné na chyby, a/alebo zintenzívnením (*ex ante* a/alebo *ex post*) kontrol vysokorizikových činností.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovni rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Náklady na kontroly sú v porovnaní s rozpočtovými prostriedkami pridelenými na presadzovanie právnych predpisov zanedbateľné.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie boja proti podvodom.

Opatrenia vykonávané Komisiou budú podliehať kontrolám *ex ante* a *ex post* v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách. Zmluvy a dohody týkajúce sa financovania vykonávania tohto nariadenia budú Komisii vrátane úradu OLAF a Dvora audítorov výslovne oprávňovať vykonávať audity, kontroly a inšpekcie na mieste.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP ⁴⁴	krajín EZVO ⁴⁵	kandidátskych krajín ⁴⁶	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
1	03.010101 – Podporné výdavky na Program pre jednotný trh	NRP	ÁNO	ÁNO ⁴⁷	ÁNO ⁶	NIE
1	03.020101 – Fungovanie a rozvoj vnútorného trhu s tovarom a so službami	DRP	ÁNO	zatiaľ neurčené ⁶	zatiaľ neurčené ⁶	NIE
1	03.020107 – Dohľad nad trhom	DRP	ÁNO	zatiaľ neurčené ⁶	zatiaľ neurčené ⁶	NIE
6	14.200402 – Zahraničné obchodné	DRP	NIE	NIE	NIE	NIE

⁴⁴ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

⁴⁵ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

⁴⁶ Kandidátske krajiny a prípadne možné kandidátske krajiny zo západného Balkánu.

⁴⁷ Prebiehajú rokovania o účasti kandidátskych a tretích krajín na Programe pre jednotný trh.

	vzťahy a pomoc obchodu					
--	------------------------	--	--	--	--	--

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

Okruh viacročného finančného rámca	1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika
---	---	--

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

GR: GROW			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Nasledujú ce roky	SPOLU
○ Operačné rozpočtové prostriedky								
Rozpočtový riadok 03.020101 – Fungovanie a rozvoj vnútorného trhu s tovarom a so službami	Závázky	(1a)	0,602	0,612	0,425	0,375	0,000	2,014
	Platby	(2a)	0,301	0,607	0,519	0,400	0,187	2,014
Rozpočtový riadok 03.020107 – Dohľad nad trhom	Závázky	(1b)	0,182	0,182	0,075	0,075	0,000	0,514
	Platby	(2b)	0,050	0,134	0,155	0,100	0,075	0,514
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ⁴⁸								
Rozpočtový riadok 03.010101 – Podporné		(3)	0	0	0,062	0,062	0,000	0,124

⁴⁸ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

výdavky na Program pre jednotný trh								
Rozpočtové prostriedky pre GR GROW SPOLU⁴⁹	Závazky	= 1a + 1b + 3	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Platby	= 2a + 2b + 3	0,351	0,741	0,736	0,562	0,150	2,652

Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)	0,784	0,794	0,500	0,450	0,000	2,528
	Platby	(5)	0,351	0,741	0,674	0,500	0,262	2,528
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 1 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Platby	= 5 + 6	0,351	0,741	0,736	0,562	0,262	2,652

Okruh viacročného finančného rámca	6	Susedstvo a svet
---	----------	------------------

⁴⁹ Operačné rozpočtové prostriedky z GR GROW pokrývajú aj náklady GR TAXUD vo výške 1,5 milióna EUR na obdobie 2024 – 2027 na integráciu so systémom centrálného elektronického priečinka EÚ pre colníctvo na výmenu osvedčení (EU CSW-CERTEX), ako aj spoločným systémom riadenia rizík (CRMS 2).

GR: TRADE			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Nasledujú ce roky	SPOLU
○ Operačné rozpočtové prostriedky								
Rozpočtový riadok – 14.200402 – Zahraničné obchodné vzťahy a pomoc obchodu ⁵⁰	Závazky	(1a)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Platby	(2a)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov ⁵¹								
Rozpočtový riadok		(3)						
Rozpočtové prostriedky pre GR TRADE SPOLU	Závazky	= 1a + 1b + 3	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Platby	= 2a + 2b + 3	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

○ Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU	Závazky	(4)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Platby	(5)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
○ Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU		(6)						

⁵⁰ Tento rozpočtový riadok bude pokrývať náklady na vypracovanie ukazovateľov rizika a databázy.

⁵¹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 6 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	= 4 + 6	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Platby	= 5 + 6	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

Ak má návrh/iniciatíva vplyv na viaceré operačné okruhy, zopakujte oddiel uvedený vyššie:

Operačné rozpočtové prostriedky SPOLU (všetky operačné okruhy)	Závazky	(4)	1,534	1,094	0,800	0,750	0,000	4,178
	Platby	(5)	0,551	1,341	0,974	0,800	0,512	4,178
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia na vykonávanie osobitných programov SPOLU (všetky operačné okruhy)		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 6 viacročného finančného rámca SPOLU (referenčná suma)	Závazky	= 4 + 6	1,534	1,094	0,862	0,812	0,000	4,302
	Platby	= 5 + 6	0,551	1,341	1,036	0,862	0,512	4,302

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

Tento oddiel treba vyplniť s použitím rozpočtových údajov administratívnej povahy, ktoré sa najprv uvedú v [prílohe k legislatívnemu finančnému výkazu](#) (príloha V k interným pravidlám), ktorá sa na účely medziúťvarovej konzultácie nahrá do aplikácie DECIDE.

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
GR: GROW						
☐ Ľudské zdroje		0,883	0,484	0,327	0,327	2,021
☐ Ostatné administratívne výdavky						
GR GROW SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,883	0,484	0,327	0,327	2,021

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
GR: TAXUD						
Ľudské zdroje		0,242	0,242	0,242	0,242	0,968
Ostatné administratívne výdavky						
GR TAXUD SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,242	0,242	0,242	0,242	0,968

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
GR: TRADE						
○ Ľudské zdroje		0,484	0,399	0,399	0,399	1,681
○ Ostatné administratívne výdavky						
GR TRADE SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,484	0,399	0,399	0,399	1,681

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
---	-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	--------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Nasledujúce roky	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	3,143	2,219	1,830	1,780	0,000	8,972
	Platby	2,160	2,466	2,004	1,830	0,512	8,972

3.2.2. Odhadované výsledky financované z operačných rozpočtových prostriedkov

viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	SPOLU
	VÝSTUPY							

↓	Druh ⁵²	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu	Náklady spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ⁵³ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúččet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúččet																		
SPOLU																		

⁵² Výstupy znamenajú výrobky, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

⁵³ Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...“.

3.2.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca					
Ľudské zdroje	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
Ostatné administratívne výdavky					
Medzisúčet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670

Mimo OKRUHU 7⁵⁴ viacročného finančného rámca					
Ľudské zdroje					
Ostatné administratívne výdavky	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124
Medzisúčet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124

SPOLU	1,609	1,125	1,030	1,030	4,794
--------------	-------	-------	-------	-------	--------------

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

⁵⁴ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky na podporu vykonávania programov a/alebo akcií EÚ (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027
20 01 02 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	7	5	4	4
20 01 02 03 (delegácie)				
01 01 01 01 (nepriamy výskum)				
01 01 01 11 (priamy výskum)				
Iné rozpočtové riadky (uved'te)				
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)	6	4	4	4
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)				
XX 01 xx yy zz ⁵⁵	– ústredie			
	– delegácie			
01 01 01 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)				
01 01 01 12 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)				
Iné rozpočtové riadky (uved'te)				
SPOLU	13	9	8	8

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu pridelit' riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Úradníci a dočasní zamestnanci vypracujú usmernenia pre hospodárske subjekty a príslušné orgány, zorganizujú stretnutia a budú koordinovať prácu v rámci útvarov Komisie na účely presadzovania navrhovaného nariadenia. Takisto pripravujú stretnutia siete a zabezpečia sprostredkovanie a spoluprácu medzi príslušnými orgánmi, budú spravovať systém ICSMS a webové sídlo a zaistia, aby sa podľa potreby odpovedalo na otázky všetkých zainteresovaných strán.
Externí zamestnanci	Externí zamestnanci budú poskytovať dodatočnú pomoc úradníkom a dočasným zamestnancom pri plnení ich povinností. Okrem toho budú plniť úlohy, ktoré nepatria do pôsobnosti úradníkov a dočasných zamestnancov, a iné mimoriadne úlohy, ktoré sa môžu objaviť, vrátane špecializovanej práce.

⁵⁵ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

Návrh/iniciatíva:

- ☒ môže byť v plnej miere financovaná prerozdelením v rámci príslušného okruhu viacročného finančného rámca (VFR).

Prerozdelenie sa bude najprv zvažovať v rámci Programu pre jednotný trh.

- ☐ si vyžaduje použitie nepridelenej rezervy v rámci príslušného okruhu VFR a/alebo použitie osobitných nástrojov vymedzených v nariadení o VFR.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky, zodpovedajúce sumy a nástroje, ktorých použitie sa navrhuje.

- ☐ si vyžaduje revíziu VFR.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☒ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami
- ☐ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

	Rok N ⁵⁶	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

⁵⁶ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahraďte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☐ vplyv na iné príjmy
 - uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v bežnom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁵⁷						
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
Článok									

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

⁵⁷

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.